

Barokní region
Čechy Bavorsko

Barockregion
Bayern Böhmen

zdarma
kostenlos

**BAROKNÍ
POKLADY**

**BAROCKE
SCHÄTZE**

2019

*Magazín o kulturních památkách a akcích
v Horních Frankách, Horní Falcí a Dolním Bavorsku
a na české straně v Plzeňském a Karlovarském kraji.*

*Magazin über die Kulturdenkmäler und Kulturveranstal-
tungen in Oberfranken, der Oberpfalz und Niederbayern
und auf der tschechischen Seite in den Bezirken
Pilsen und Karlsbad.*

Obsah Inhalt

- 2 Editorial
- 4 Marie Pochopová a barokní varhany
Marie Pochopová und die Barockorgel
- 6 Se sestrou Doris (nejen) o vaření piva
Im Gespräch mit Schwester Doris:
Nicht nur über das Bierbrauen
- 8 Zámek Valeč na Karlovarsku
Schloss Waltsh
in der Karlsbader Region
- 9 Markrabská opera v Bayreuthu
Das Markgräfliche Opernhaus
in Bayreuth
- 10 Svět podle Jakuba a oživení kostela
sv. Barbory v Manětíně
Svět podle Jakuba und die Erneuerung
der Kirche St. Barbara in Manětín
- 12 Program a mapa
Programm und Karte
- 18 Vybrané české akce
Veranstaltungstipps in Böhmen
- 19 Vybrané bavorské akce
Veranstaltungstipps in Bayern
- 20 Sissy Thammer a Festival mladých
umělců Bayreuth
Sissy Thammer und das Festival
junger Künstler Bayreuth
- 22 Procházky uměním
Kunstspaziergänge
- 24 Barokní perličky
Barockperlen
- 26 Barokní výstava v Theuern
Barockausstellung in Theuern
- 27 Organizátoři Barokního regionu
Čechy Bavorsko
Organisatoren der Barockregion
Böhmen Bayern

Editorial

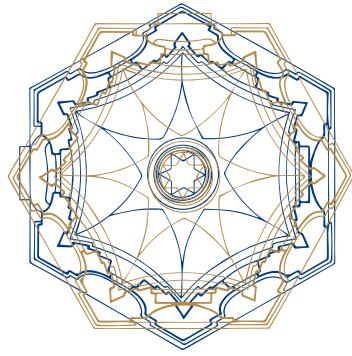
Zatímco ve svém největším rozmachu baroko spoluutvářelo dějiny svým přístupem k životu i unikátním uměleckým pojetím člověka a nebes, dnes se s barokem nejčastěji setkáváme v podobě jeho přeživších pozůstatků. Ať již to jsou zámky, obrazy, sochy, klasická hudba či specifická dobová kuchyně – všechny tyto barokní projevy ožívají, ale zároveň se prolínají s moderními prvky. Příkladem může být barokní výstava využívající virtuální realitu, či barokní koncerty zprostředkované a hlavně dostupné online, aby nejen odolaly zubu času, ale také si vzaly svůj doprovod ze současnosti.

Letošní barokní sezóna však nadmíru vyniká ještě jiným prvkem – stejně jako v minulosti i dnes baroko ožívá hlavně díky několika málo pro něj zcela zapáleným a oddaným lidem. Ti křísí jeho odkaz a odkrývají jeho krásy současníkům. S mnohými z nich si můžete v tomto magazínu přečíst rozhovor, nebo se na dalších stránkách dovědět o projektech, které neúnavně organizují. Pro svůj obdiv k baroku, ale také lásku k současnosti a touze udělat naši každodenní skutečnost trochu vznešenější pro nás všechny.

Díky však patří nejen jim, ale také Vám všem, kteří pravidelně navštěvujete barokní akce, vydáváte se za nimi přes hranice a uchovávejte živou nejen tuto tradici, ale také posilujete přátelství mezi oběma národy, které spolu byly nerozlučně svázány jak v baroku, tak i na jejich cestě do budoucnosti.

Ondřej Bíba
šéfredaktor

Während der Barock zur Zeit seiner größten Blüte die Geschichte durch seine Lebensphilosophie und seine einzigartige künstlerische Auffassung von Mensch und Himmel mitgeprägt hat, begegnen wir dem Barock heute weitgehend in Form seiner erhaltenen Überreste. Ob Schlösser, Gemälde, Skulpturen, klassische Musik oder die spezifische Küche dieser Epoche – all diese Äußerungen des Barock erwachen zum Leben und durchmischen sich gleichzeitig mit modernen Elementen: Zum Beispiel eine Barockausstellung, die die virtuelle Realität nutzt, oder Barockkonzerte, die online vermittelt werden und dort vor allem auch abrufbar sind, damit sie nicht nur dem Zahn der Zeit widerstehen, sondern um Aspekte aus der Gegenwart bereichert werden.

Die diesjährige Barocksaison wird jedoch noch durch ein weiteres Element einzigartig: Genau wie in der Vergangenheit sind es auch in diesem Jahr einige wenige begeisterte und engagierte Menschen, die den Barock zum Leben erwecken. Sie bringen sein Erbe wieder ins Bewusstsein und enthüllen seine Schönheit für ihre Zeitgenossen. In diesem Magazin können Sie Interviews mit vielen von ihnen lesen oder auf den nächsten Seiten mehr über die Projekte erfahren, die diese Menschen unermüdlich organisieren – angetrieben von ihrer Bewunderung für den Barock, aber auch von der Liebe zur Gegenwart und von der Sehnsucht, unser Alltagsleben für uns alle etwas erhabener zu gestalten.

Großer Dank gilt jedoch nicht nur diesen Menschen, sondern auch Ihnen allen, die regelmäßig an Barock-Veranstaltungen teilnehmen, dazu auch die Grenze überqueren und damit nicht nur die Tradition bewahren, sondern auch die Freundschaft zwischen den beiden Ländern stärken, die sowohl zur Zeit des Barock als auch auf ihrem Weg in die Zukunft untrennbar miteinander verbunden sind.

Ondřej Bíba
Chefredakteur

Marie Pochopová a barokní varhany

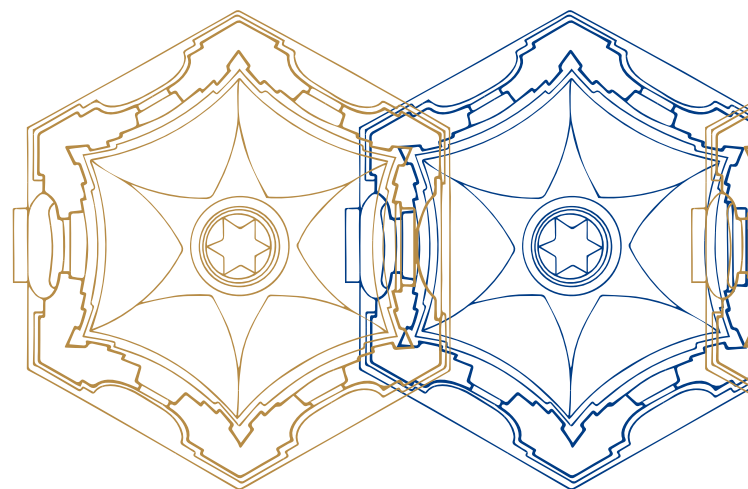
Marie Pochopová, rodačka z Konstantinových Lázní, je koncertní varhanice, která se zabývá i dalšími historickými klávesovými nástroji, zejména pak cembalem. Má vystudovanou Pražskou konzervatoř (obor varhany a cembalo) a v současnosti studuje na Akademii múzických umění v Praze. Když při volbě diplomové práce přemýšlela, jak skloubit lásku k barokní hudbě a kraji odkud pochází, vznikl projekt *Barokní varhany plzeňské diecéze, kterému se naplno věnuje již dva roky.*

Jeho cílem je mapovat varhany plzeňské diecéze, které jsou jak hratelné (tedy naladěné a s funkčními rejstříky), tak i mají většinu původních - barokních - prvků. Právě druhá podmínka autenticity z jejího projektu vyřadila mnoho barokních varhan, které byly v 19. nebo 20. století výrazně přestavěny např. v duchu romantismu. Když jsem se Marie zeptal, zda výměna píšťaly není něco jako výměna struny na kytaru, rychle mne opravila. Každá píšťala - i kdyby vypadala na první pohled podobně - zní totiž zcela

jinak. V baroku neexistovala sériová výroba v dnešním slova smyslu - i dvě píšťaly od stejného varhanáře tak mohou znít úplně jinak. Každý varhanář navíc dává varhanám svůj specifický otisk a ten se při jejich necitlivé přestavbě vytrácí.

A jak tedy takové mapování varhan vypadá v praxi? Marie předně nenavštěvuje jednotlivá místa zcela sama, ale asistuje jí hudební režisér a zvukař. V mnoha případech s sebou potřebuje mistra varhanáře, který jí pomůže odhalit, které píšťaly byly vyměněné, nebo pomůže s drobným čištěním a laděním. Poté je na řadě mapování - tedy dokumentace současného stavu varhan. Díky tomu vznikne ve spolupráci se spolkem KULTURISTA tzv. pasport jednotlivých varhan, který bude sloužit i pro orientaci českých a bavorských varhanních mistrů i studentů hry na varhany v dostupných nástrojích pro provedení případných koncertů.

Daný projekt je navíc zcela unikátní tím, že na všech varhanách zahraje stejné dílo - asi 35 minutovou sbírku *Ariadne musica* od barokního skladatele a chebského rodáka Johanna Caspara

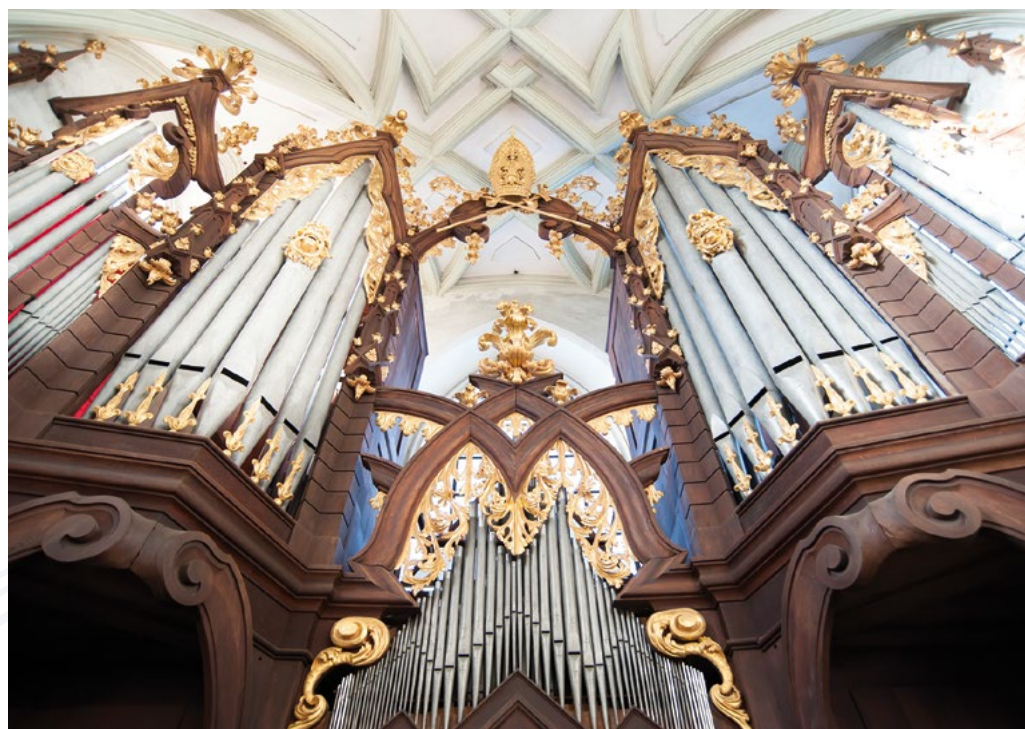
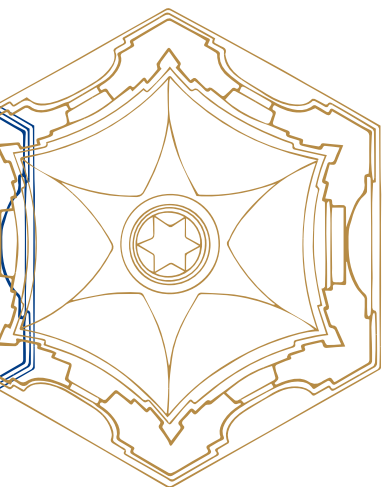
Ferdinanda Fischera. Ten svůj varhanní cyklus věnoval klášteře Teplá. *Ariadne musica* tak reprezentuje hudbu, která se na tomto území a v době, kdy tyto nástroje vznikaly, skutečně mohla hrát. Posluchači tedy budou mít jedinečnou šanci poslechnout si a také porovnat, jak znějí jednotlivé skladby na rozdílných nástrojích plzeňské diecéze. Nahráním jednotlivých skladeb je pak kromě mapování (které poukáže na současný stav varhan) dosaženo i hlavního přínosu celého projektu - konzervace zvuku jednotlivých varhan pro budoucí generace. Stránka www.baroknivarhany.cz pak umožní posluchačům tyto na-

hrávky filtrovat podle jednotlivých varhan či varhanářů, přičemž k dnešnímu dni je nahráno celkem 13 nástrojů. Projekt tím ale nekončí. Přibližně do 5 let by mohlo být k dispozici minimálně dalších 7 nástrojů, které se právě opravují, či na svou rekonstrukci teprve čekají.

Pokud Vás tento projekt zaujal a rádi byste si poslechli, jak znějí jednotlivé barokní varhany, již brzy bude dostupné CD, které představí sbírku *Ariadne musica*, složenou z nejzajímavějších nahrávek jednotlivých navštívených varhan. Výtěžek z jeho prodeje navíc směřuje na záchranu varhan v kostele sv. Barbory v Manětíně (více o nich na str. 10).

Marie Pochopová und die Barockorgel

Marie Pochopová, gebürtig aus Konstantinsbad, ist eine Konzertorganistin, die sich auch mit anderen historischen Tasteninstrumenten beschäftigt, vor allem mit dem Cembalo. Sie absolvierte das Prager Konservatorium (im Fach Orgel und Cembalo) und studiert derzeit an der Akademie der musischen Künste (AMU). Als sie bei der Wahl ihres Diplomarbeitsthemas überlegte, wie sie ihre Liebe zur Barockmusik und zu ihrer Heimatregion miteinander verbinden könnte, entstand das Projekt „Barockorgeln der Diözese Pilsen“, dem sie sich bereits zwei Jahre mit vollem Einsatz widmet.

Ziel des Projekts ist es, eine Übersicht über die Orgeln in der Diözese Pilsen zu schaffen, die sowohl bespielbar sind (also gestimmt und mit funktionierenden Registern) als auch über die meisten der ursprünglichen – barocken – Elemente verfügen. Gerade aufgrund der zweiten Anforderung, der Authentizität, schied sich aus ihrem Projekt viele Barockorgeln aus, die im 19. oder 20. Jahrhundert

deutlich umgebaut wurden, z. B. im Stil des Romantismus.

Als ich Marie fragte, ob die Auswechslung einer Pfeife nicht dasselbe sei, wie eine Gitarrensaiten zu ersetzen, korrigierte sie mich schnell. Jede Pfeife klingt nämlich völlig anders, auch wenn sie auf den ersten Blick ähnlich aussieht. Denn in der Barockzeit gab es keine Serienproduktion im heutigen Sinne – auch zwei Pfeifen desselben Orgelbauers können deshalb ganz unterschiedlich klingen. Jeder Orgelbauer verleiht seinen Orgeln seinen ganz spezifischen Fingerabdruck, der verloren geht, wenn der Umbau nicht behutsam durchgeführt wird.

Und wie sieht die Erstellung einer solchen Übersicht von Orgeln in der Praxis aus? Marie besucht die einzelnen Orte nicht ganz alleine, sondern wird dabei von einem Musikregisseur und einem Toningenieur unterstützt. In vielen Fällen muss sie auch einen Orgelbaumeister dabei haben, der ihr hilft herauszufinden, welche Pfeifen ersetzt wurden, oder der kleinere Reinigungen durchführt und die Orgel stimmt. Danach ist die Erstellung der Übersicht an

der Reihe – also die Dokumentation des aktuellen Zustands der Orgel, zu dem auch ein Vermerk gehört, wer das jeweilige Instrument restauriert hat, aus welchem Jahr es stammt, über wie viele Register es verfügt, wie das Instrument aktuell gestimmt ist, welchen Tonumfang und welche Mängel es hat.

Ihr Projekt ist völlig einzigartig in der Hinsicht, dass sie auf allen Orgeln dasselbe Stück spielt – die etwa 35-minütige Sammlung *Ariadne musica* des gebürtig aus Eger stammenden Barockkomponisten Johann Caspar Ferdinand Fischer. Seinen Orgelzyklus widmete er dem Stift Tepl. *Ariadne musica* repräsentiert somit Musik, die auf diesem Gebiet und zu der Zeit, als diese Instrumente entstanden sind, tatsächlich gespielt werden konnte. Die Zuhörer haben so die einmalige Chance, sich anzuhören, wie die einzelnen Kompositionen auf verschiedenen Instrumenten der Diözese Pilsen klingen und können diese miteinander vergleichen.

Durch die Aufnahme der einzelnen Kompositionen wird so neben der Erstellung der Übersicht (die auf den aktuellen Zustand

der Orgeln verweist) auch der wichtigste Beitrag dieses Projektes erreicht – den Klang der einzelnen Orgeln für zukünftige Generationen zu konservieren. Die Website www.baroknivarhany.cz ermöglicht es den Hörern dann, die Aufnahmen nach einzelnen Orgeln und Orgelbauern zu filtern, wobei bis heute insgesamt 13 Instrumente aufgenommen wurden. Das Projekt ist damit aber noch nicht zu Ende. Etwa innerhalb der nächsten fünf Jahre könnten mindestens sieben weitere Instrumente verfügbar sein, die derzeit restauriert werden oder noch auf ihre Restaurierung warten.

Wenn Ihr Interesse an diesem Projekt geweckt ist und Sie sich gerne anhören möchten, wie die einzelnen Barockorgeln klingen, gibt es sowohl eine Publikation, die das ganze Projekt dokumentiert, als auch eine CD, die die Sammlung *Ariadne musica* präsentiert, zusammengestellt aus den interessantesten Aufnahmen der besuchten Orgeln. Der Erlös aus dem Verkauf kommt darüber hinaus der Rettung der Orgel in der Kirche St. Barbara in Manětín zugute (mehr darüber auf Seite 11).

Se sestrou Doris (nejen) o vaření piva

Františkánský klášter Mellersdorf v sobě ukrývá ne jeden poklad. Jedním z nich je rozhodně i sestra Doris, která zde již po 40 let vaří speciální pivo „Klosterbräu Mellersdorfer“. Aby dopila své první pivo, musela se hodně překonat. Pak se ale zrodila životní láska.

Jak se liší pivo, které zde vaříte, od těch, která si běžně můžeme koupit v supermarketu?

Pivo vaříme tradičně a nemáme tu ani žádnou digitalizovanou varnu s počítačem. Já se celý život řídím zásadou, že čím čerstvější pivo je, tím je lepší. Vyhýbáme se tak pasterizaci a přílišné konzervaci. Můžeme si to dovolit i proto, že vaříme jen tři tisíce hektolitrů piva. Celý tenhle objem dokážeme pak prodat v rozmezí 6–8 týdnů. Naše pivo tak nemusí čekat někde na polici přes půl roku.

Podle čeho se odlišuje pivo z Mellersdorfu od tradičního ležáku?

To se mi už dnes těžko říká. Já jsem zkrátka zvyklá na tohle

pivo, propila jsem se k té jeho typické chuti. Osobně hlavně nemám ráda piva trvanlivá. Pro mě je takové pivo mrtvé a to já pít nepotřebuji. To pak pijí raději vodu.

Co říkáte na trend tzv. craft beers (označení piv, pocházejících nejčastěji z malých pivovarů; pozn. red.)?

Tenhle trend mi nijak nevádí. Pro mě je důležité, aby pivo, co lidé pijí, bylo kvalitní a nebyly to patoky. A s craft beer se to nemá jinak. Mohou to být piva jak dobrá, tak špatná.

A co pivo v plechovkách?

Já mám nejrady ty staré lahve s patentním uzávěrem. Mám na nich ráda jejich výdrž. Ale tady nejde o lahve, já chci hlavně prodávat dobré pivo.

Máte už někoho, komu byste svoje řemeslo předala?

Mám jednoho pomocníka, který tu už pracuje 25 let. Ale na opravdového nástupce teprve čekám. Na někoho, pro koho to pivo bude tak důležité jako pro

mě. Dělam reklamu i mezi mladými ženami. Ale hodně jich odpadne třeba tím, že prostě otěhotní. (směje se)

A váš recept, podle kterého vaříte, ten máte jen v hlavě?

To není tak těžké, to se časem naučíte. Navíc i když pivo vařím dle staré klášterní tradice, každý rok je maličko jiné. Minulý rok jsme měli moc dobré počasí a urodilo se hodně kvalitní pšenice. Je spousta věcí, které mají na výslednou chuť piva vliv.

Věříte na sílu marketingu?

Já byla na jednom semináři a jeho výsledek byl, že ta nejlepší reklama musí být tak hloupá, že když ji někdo slyší, zůstane jen stát a zírat, protože tomu nemůže uvěřit. Tak asi tolik k marketingu.

Spisovatel Jaroslav Rudiš ve své poslední knize tvrdí, že kdyby všichni pili tři piva denně (ale právě jen tři), svět by byl hezčí místem. Co si o tom myslíte?

Tak s tím bych souhlasila.

Není to přeci jen trochu moc piv?

No to máte tak... Profesor Pienndl říká: „Dvě piva jsou lepší než jedno pivo. Tři piva jsou lepší než dvě, ale čtyři už nejsou lepší než tři.“

Myslíte si, že vaření piva je práce jako každá jiná, nebo je to spíš umění?

Pro mě je to normální práce, je to moje zaměstnání. Ale můžete si s tím i hezky hrát, takže trochu umění v tom asi taky je.

Nemáte toho ale přeci jenom po těch letech dost?

Abych řekla pravdu, kdybych se znovu narodila, ze všeho nejvíc bych zase chtěla vařit pivo v klášteře.

Im Gespräch mit Schwester Doris: Nicht nur über das Bierbrauen

Das Franziskanerinnenkloster Mallersdorf birgt so manchen Schatz. Einer davon ist definitiv Schwester Doris, die seit 40 Jahren das besondere Bier „Klosterbräu Mallersdorf“ braut. Um ihr allererstes Bier auszutrinken, musste sie sich sehr überwinden. Doch dann wurde es zu einer Liebe fürs Leben.

Wie unterscheidet sich das Bier, das Sie hier brauen, von denen, die wir gewöhnlich im Supermarkt kaufen können?

Wir brauen unser Bier auf traditionelle Art und haben hier auch keine digitalisierte Bierküche mit Computer. Ich habe mich mein ganzes Leben an den Grundsatz gehalten, je frischer das Bier ist, desto besser ist es. Deshalb vermeiden wir Pasteurisierung und übermäßige Konservierung. Das können wir uns auch deshalb leisten, weil wir nur dreitausend Hektoliter Bier brauen. Dieses ganze Volumen können wir dann innerhalb von 6–8 Wochen verkaufen. Unser Bier muss so nicht länger als ein halbes Jahr irgendwo im Regal stehen.

Inwiefern unterscheidet sich das Mallersdorfer Bier von einem traditionellen Lagerbier?

Das ist für mich heute schon schwer zu sagen. Ich bin einfach nur an dieses Bier gewöhnt, ich habe mich zu seinem typischen Geschmack „durchgetrunken“. Persönlich mag ich vor allem keine haltbar gemachten Biere. Für mich ist so ein Bier tot und das muss ich nicht trinken. Da trinke ich dann lieber Wasser.

Was sagen Sie zum Trend der sogenannten craft beers (Bezeichnung für handwerklich gebraute Biere, die meist aus kleinen unabhängigen Brauereien stammen, Anm. d. Red.)?

Ich habe nichts gegen diesen Trend. Für mich ist es wichtig, dass das Bier, das die Leute trinken, gut ist und es kein Gesöff ist. Und bei craft beers ist das nicht anders. Das können genauso gute oder schlechte Biere sein.

Was ist mit Dosenbier?

Am liebsten mag ich die alten Flaschen mit Bügelverschluss. An ihnen gefällt mir ihre Langle-

bigkeit. Aber hier geht es nicht um Flaschen, ich möchte vor allem gutes Bier verkaufen.

Haben Sie schon jemanden, dem Sie Ihr Handwerk übergeben würden?

Ich habe einen Assistenten, der hier schon seit 25 Jahren arbeitet. Aber auf einen echten Nachfolger warte ich noch. Auf jemanden, für den das Bier so wichtig ist wie für mich. Ich mache auch Werbung unter jungen Frauen. Aber viele von ihnen fallen zum Beispiel schon weg, weil sie einfach schwanger werden. (lacht)

Glauben Sie an die Kraft des Marketings?

Ich war auf einem Seminar und dessen Fazit war, dass die beste Reklame so dumm sein muss, dass man, wenn man sie hört, einfach nur stehenbleiben und staunen kann, weil man es nicht glauben kann. Soviel zum Marketing.

Der Schriftsteller Jaroslav Rudiš behauptet in seinem neuesten Buch, dass die Welt ein

netterer Ort wäre, wenn jeder täglich drei (aber wirklich nur drei) Bier pro Tag trinken würde. Was halten Sie davon?

Dem würde ich zustimmen.

Sind das nicht doch ein bisschen viele Biere?

Nun, das ist so... Professor Piendl sagt: „Zwei Bier sind besser als ein Bier. Drei Bier sind besser als zwei, aber vier sind nicht besser als drei.“

Denken Sie, dass das Bierbrauen eine Arbeit wie jede andere ist, oder ist es eher eine Kunst?

Für mich ist es eine normale Arbeit, es ist mein Beruf. Aber man kann damit auch schön spielen, also ist vielleicht doch auch ein wenig Kunst dabei.

Haben Sie nicht nach all den Jahren doch schon genug davon?

Um die Wahrheit zu sagen, wenn ich wiedergeboren würde, würde ich am liebsten wieder im Kloster Bier brauen.

Zámek Valeč na Karlovarsku

Schloss Waltsch in der Karlsbader Region

Zámek leží v městečku Valeč na úpatí zalesněných Doupovských hor. Z původního hradu byl barokně přestavěn v 16. století F. Barellim a G. A. Biana Rossou, přičemž jeho renesanční podoba během přestavby zcela zanikla.

Další valečskou barokní perlou je rozhodně nedaleký zámecký kostel a sloup Nejsvětější Trojice z dílny sochaře M. B. Brauna. Braunova dílna navíc doplnila zámecký park ve Valči dvaačtyřiceti plastikami z pískovce. Sochy ztvárňují alegorie vlastností, umění a vědy a postavy z antické mytologie. Pokud zámecký park navštívíte, za pozornost rozhodně stojí i dvě vodní nádrže, které zde byly zřízeny, aby dodávaly vodu do tlam fantastických vodních stvůr, z nichž se voda dále šířila do velké zámecké kaskády a přilehlých vodotrysků.

Po válce se zámek stal na krátkou dobu sanatoriem pro válečné veterány, v 50. letech útočištěm pro korejské děti a na dlouho poté dětským domovem. V roce 1976 zámek zachvátil ničivý

požár. I přes nasazení několika hasičských sborů se hašení nepodařilo zvládnout, a to zejména kvůli absenci vody. Barokní koupadlo, coby nejbližší zdroj vody, bylo bohužel vypuštěno a tak nebylo k hašení použitelné. Před demolicí zámek zachránil Národní památkový ústav, který započal obnovu areálu, která trvá dodnes.

Park i zámek jsou volně přístupné po celý rok a navštívit zde můžete i kavárnu v budově bývalé prádelny. Nečekejte ale klasičtější zámeckou prohlídku. Ta místní je celá volná a probíhá bez průvodce. Můžete se při ní seznámit se současným stavem zámeckých interiérů.

Místní kraj není ovšem známý jen pro své barokní skvosty, ale také pro tzv. *Hlodavce z Valče*, což je pravděpodobně první zkoumaná fosilie savce, kterou naši předkové považovali za důkaz biblické potopy světa. Kopii této vzácné fosilie, nalezené kolem roku 1690, je možné vidět v mnoha muzeích po celém světě a také v nové expozici *Muzea Karlovy Vary*.

Das Schloss liegt in der Stadt Valeč (dt. Waltsch) am Fuße des bewaldeten Duppauer Gebirges. Die ursprüngliche Burg wurde im 16. Jahrhundert von F. Barelli und G. Bianco Rossa im Barockstil umgebaut, seine Renaissanceform verschwand im Zuge des Umbaus vollständig.

Eine weitere Barockperle in Valeč ist definitiv die nahegelegene Schlosskirche und die Dreifaltigkeitssäule aus der Werkstatt des Bildhauers M. B. Braun. Aus Brauns Werkstatt stammen darüber hinaus auch 32 Sandsteinskulpturen im Schlosspark von Valeč. Die Skulpturen verkörpern Allegorien von Eigenschaften, Künsten und Wissenschaften sowie Figuren aus der antiken Mythologie. Falls Sie den Schlosspark besuchen, sind auch die beiden Wasserreservoirs sehenswert, die hier angelegt wurden, um die Rachen fantastischer Wasserlebewesen mit Wasser zu versorgen, aus denen das Wasser sich weiter in die große Schlosskaskade und die angrenzenden Fontänen ergoss.

Nach dem Krieg wurde das Schloss für kurze Zeit zu einem Sanatorium für Kriegsveteranen, in den 1950er Jahren diente es als Zufluchtsort für koreanische Kinder und war danach lange ein Kinderheim. Im Jahre 1976 wurde das Schloss von einem verheerenden Brand zerstört. Trotz des Einsatzes mehrerer Feuerwehren konnte er nicht gelöscht werden, und das vor allem auf Grund von Wasserangel. Das barocke Schwimmbecken als nächste Wasserquelle war leider geleert worden und daher nicht zum Löschen geeignet. Vor dem Abriss wurde das Schloss durch das *Tschechische Denkmalamt* gerettet, das mit der Restaurierung des Areals begonnen hat, die bis heute andauert.

Sowohl der Park als auch das Schloss sind ganzjährig geöffnet, Sie können hier auch das Café im Gebäude der ehemaligen Waschküche besuchen. Erwarten Sie aber keine klassische Schlossführung. Die ist hier völlig frei und nicht geführt. Sie können sich dabei auch mit dem aktuellen Zustand der Schlossinnenräume vertraut machen.

Die Region ist jedoch nicht nur für ihre barocken Juwelen bekannt, sondern auch für das sog. *Nagetier von Valeč*, bei dem es sich wahrscheinlich um das erste erforschte Fossil eines Säugetiers handelt, das unsere Vorfahren als Beweis für die biblische Sintflut betrachteten. Kopien dieses kostbaren Fossils, das um 1690 gefunden wurde, sind in vielen Museen auf der ganzen Welt und auch in der neuen Ausstellung des *Museums Karlsbad* zu sehen.

Zámek je otevřený celoročně:

pá, so 12⁰⁰–23⁰⁰

út, st, čt, ne 11⁰⁰–18⁰⁰

Das Schloss ist

ganzjährig geöffnet:

Fr, Sa 12⁰⁰–23⁰⁰

Di, Mi, Do, So 11⁰⁰–18⁰⁰

Markrabská opera v Bayreuthu

Das Markgräfliche Opernhaus in Bayreuth

Operní budova dokončená v roce 1748 je od června 2012 na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Se svým 27 metrů hlubokým jevištěm patří k nejkrásnějším divadelním sálům na světě a zároveň je i dějištěm několika hudebních festivalů.

Plán na její výstavbu vznikl již v roce 1744 na podnět princezny Vilemíny Pruské, skladatelky a manželky markraběte Frederika z Bayreuthu, která tamější divadelní provoz řídila až do své smrti. Jelikož hudba a divadlo byly princeznu životní láskou, neváhala pro realizaci opery sehnat nejzvučnější jména tehdejších evropských umělců a divadelních architektů.

Budovu navrhl Francouz Joseph Saint-Pierre, interiéry pak Itálové Giuseppe Galli da Bibiena a jeho syn Carlo, jedni z nejocněňovaných architektů pozdního baroka. Svou velikostí byla opera ve své době srovnatelná pouze s domy ve Vídni, Drážďanech, Paříži a Benátkách.

Na samotné budově je dnes pozoruhodné také to, že jako jedna z mála divadelních staveb této doby se zachovala v původním stavu. Roku 1763 byl provoz za-

staven a budova se dlouho nepoužívala. Možná i proto nevyhořela jako většina barokních divadel s dřevěným zařízením. Mezi lety 2012–2018 byla uzavřena a prošla důkladnou renovací.

Její interiér se třemi úrovněmi balkonů je celý ze dřeva a ohromuje okázalým zdobením anděly a freskami. Sál pro více než 500 diváků má ve všech patrech dřevěné lóže. Tu nejznámější – Knížecí lóže – však markrabský pár téměř nevyužíval, neboť nejraději sedával uprostřed první řady ve zlatých křeslech.

V roce 1870 se o divadle dověděl i skladatel Richard Wagner. Okamžitě jej zaujalo svojí velikostí, ale po důkladnější prohlídce usoudil, že pro jeho záměry (uvedení čtyřdílného cyklu oper s názvem *Prsten Nibelungů*) se příliš nehodí. Bayreuth se nicméně danému skladateli zalíbil natolik, že dal na okraji města zbudovat divadlo Festspielhaus Bayreuth, kde se dodnes koná Wagnerův festival.

Kromě zmíněných budov nabízí Bayreuth svým návštěvníkům také množství hudebních a divadelních festivalů. Turisté zde mohou rovněž navštívit půvabné zámky nebo některé z dvaceti zajímavých muzeí.

Das 1748 fertiggestellte Opernhaus gehört seit Juni 2012 zum UNESCO-Weltkulturerbe. Mit seiner 27 Meter tiefen Bühne gehört es zu den schönsten Theaterhäusern der Welt und ist auch Schauplatz mehrerer Musikfestivals.

Der Plan für den Bau des Opernhouses entstand im Jahre 1744 auf Anregung von Prinzessin Wilhelmine von Preußen, Komponistin und Ehefrau des Markgrafen Friedrich III. von Brandenburg-Bayreuth, die den dortigen Theaterbetrieb bis zu ihrem Tode leitete. Da Musik und Theater die große Liebe der Prinzessin waren, zögerte sie nicht, für den Bau der Oper die damals bekanntesten europäischen Künstlern und Theaterarchitekten zu verpflichten.

Das Gebäude entwarf der Franzose Joseph Saint-Pierre, das Interieur stammt vom Italiener Giuseppe Galli da Bibiena und seinem Sohn Carlo, einem der meistgeschätzten Architekten des Spätbarock. Mit ihrer Größe war die Oper zur damaligen Zeit nur mit den Opernhäusern in Wien, Dresden, Paris und Venedig vergleichbar.

Am Gebäude selbst ist heute auch bemerkenswert, dass es als

eine der wenigen Theaterbauten aus dieser Zeit im ursprünglichen Zustand erhalten geblieben ist. Im Jahre 1763 wurde der Betrieb eingestellt und das Gebäude wurde lange nicht genutzt. Vielleicht ist auch das ein Grund, warum die Oper nicht ausbrannte, wie die meisten Barocktheater mit Holzeinrichtung. Zwischen 2012 und 2018 wurde die Oper geschlossen und einer umfassenden Renovierung unterzogen.

Ihr Interieur mit drei Balkonebenen besteht komplett aus Holz und verblüfft durch die prunkvolle Verzierung mit Engeln und Fresken. Der Saal für mehr als 500 Zuschauer hat auf allen Etagen hölzerne Logen. Die berühmteste – die Prinzenloge – benutzte das Markgrafenpaar jedoch fast nie, da sie am liebsten in der Mitte der ersten Reihe auf goldenen Sesseln saßen.

Im Jahre 1870 erfuhr auch der Komponist Richard Wagner vom Theater. Er war sofort von dessen Größe eingenommen. Nach einer gründlicheren Besichtigung entschied er jedoch, dass es für seine Zwecke (die Aufführung des vierteiligen Opernzyklus *Der Ring der Nibelungen*) nicht geeignet sei. Bayreuth gefiel dem Komponisten jedoch so sehr, dass er am Stadtrand das Festspielhaus Bayreuth erbauen ließ, wo noch bis heute die Wagnerfestspiele stattfinden.

Neben den erwähnten Gebäuden hat Bayreuth für seine Besucher zahlreiche Musik- und Theaterfestivals zu bieten. Touristen können hier ebenfalls zaubernde Schlösser oder eines der zwanzig interessanten Museen besuchen.

Svět podle Jakuba a oživení kostela sv. Barbory v Manětíně

Jen půl hodiny cesty autem za Plzní se nachází kostel sv. Barbory v Manětíně, který v sobě ukrývá vzácné barokní varhany z roku 1721. Nejen o záchranu a restaurování tamních varhan, ale také o oživení daného místa se již devátým rokem snaží spolek Svět podle Jakuba, který společně založili manželé Jana a Marek Roštíkoví. U kávy jsme si povídali o tom, co chystají pro tento rok i jaké mají plány do budoucna.

Před schůzkou s Janou a Markem jsem si četl o činnosti jejich spolku. Dověděl jsem se, že kostel sv. Barbory v Manětíně, ke kterému se převážně váže jejich činnost, skrýval po dlouhá léta vzácné varhany mistra varhanáře Leopolda Spiegela. V roce 2010 je zde našli ve značně poničeném stavu – plné plísňe a červotoče. Vzhledem k tomu, že se jedná o nástroj mimořádné umělecké hodnoty, svojí kvalitou srovnatelný třeba s houslemi Stradivariho, říkal jsem si, že je

předem jasné, čemu se bude náš rozhovor věnovat.

Hledala ve mne ale kacířská myšlenka, jaký má vlastně smysl zachraňovat nástroj, na který nikdo nehraje. Na konci setkání jsem již ale věděl, že Svět podle Jakuba jde o mnohem víc, než o restaurování jednoho nástroje. „Restaurování varhan je vlastně jen částí toho, co děláme. Dalo by se říci, že se snažíme o záchranu odkazu našich předků a zprostředkování zvuku, který byl tak typický pro barokní období. Chceme, aby každý posluchač mohl sám zažít, jak zněla hudba před 300 lety, jaký je ten původní zvuk, který Spiegel varhanám dal. Ale tím hlavním je snaha o oživení daného místa. Chceme totiž nejen varhanám a kostelu vdechnout nový život. Naším cílem je najít pro toto místo nový smysl, využití a obnovit jeho zapomenutý duchovní rozměr.“

Kromě sbírky, která již pro záchranu varhan nasbírala více než 700 000 Kč, se manželé Roštíkoví ve spolupráci se spolkem KULTURISTA věnují mistrov-

ským kurzům, které se soustředí na studenty hudby. V minulém roce se zde mladí hudebníci a zpěváci z obou stran hranice sešli, aby během čtyř dní nacvičili vrcholné dílo barokního skladatele a manětínského rodáka J. A. Plánického *Opella ecclesiastica*. „Po loňských čtyřech koncertech, které měly jak v Čechách tak i Bavorsku obromně pozitivní ohlas, jsme se rozhodli, že budeme s mistrovskými kurzy pokračovat. Ten projekt je unikátní tým, že se společně sejdou čeští i němečtí studenti a všichni společně zkusí jedno dílo od jednoho skladatele. Výsledkem je koncert, kdy danou skladbu instrumentálně a vokálně interpretuje okolo 25 studentů hudby. Ti na jejím nastudování pracovali s předními lektory a dirigentem Jakubem Kydlíčkem a navíc s dobovým smykováním a hrou v barokním ladění 415Hz.“

Pro letošek bylo vybráno jiné vrcholné barokní dílo, tentokrát od dobránského rodáka, génia Jana Josefa Ignácia Brentnera, jehož skladby se rozšířily nejen po střední Evropě, ale díky je-

zuitským misionářům byly známe až na území dnešní Bolívie. Koncert tento rok proběhne 14. srpna v kostele sv. Mikuláše v Dobřanech a v dalších dnech také v Německu (vstupné na koncerty je zdarma).

Pokud Vás činnost Světa podle Jakuba zaujala a rádi byste se třeba nejen podívali na letošní koncerty, ale také se připojili k jejich činnosti, neváhejte Janu a Marka oslovit. Kromě zmíněných mistrovských kurzů totiž organizují také poutní mši ke sv. Barboře (4. prosince) nebo Poutí lívancovou, která se uskuteční 9. srpna. Pro bližší informace pak sledujte stránky spolku www.svetpodlejakuba.cz nebo mistrovského projektu www.brentner19.cz.

Termíny koncertů najdete v programu na str. 16.

Svět podle Jakuba und die Erneuerung der Kirche St. Barbara in Manětín

Nur eine halbe Autostunde von Pilsen entfernt befindet sich die Kirche St. Barbara in Manětín, die eine kostbare Barockorgel aus dem Jahre 1721 beherbergt. Nicht nur für die Rettung und Restaurierung der dortigen Orgel, sondern auch für die Wiederbelebung dieses Ortes setzt sich bereits seit neun Jahren der Verein Svět podle Jakuba (dt. Die Welt nach Jakob) ein, den die Eheleute Jana und Marek Roštík gemeinsam gegründet haben. Beim Kaffee sprachen wir über ihre Vorhaben für dieses Jahr und über ihre Pläne für die Zukunft.

Vor dem Treffen mit Jana und Marek habe ich einiges über die Aktivitäten ihres Vereins gelesen und dabei erfahren, dass in der Kirche St. Barbara in Manětín, mit der ihre Aktivitäten überwiegend verbunden sind, lange Zeit die kostbare Orgel des Orgelbaumeisters Leopold Spiegel verborgen war. Im Jahre 2010 entdeckten sie die Orgel hier in stark beschädigtem Zustand – voller Schimmel und Holzwürmer. Im Hinblick auf die Tatsache, dass es sich um ein Instrument von außerordentlichem künstlerischen Wert handelt, dessen Qualität etwa mit den Stradivari-Geigen vergleichbar ist, dachte ich, dass schon im Voraus klar sei, worum es in unserem Gespräch gehen wird.

An mir nagte jedoch der ketzerische Gedanke, welchen Sinn es eigentlich habe, ein Instrument zu retten, auf dem niemand spielt. Am Ende unseres Treffens wusste ich dann, dass es dem Verein Svět podle Jakuba um weit mehr geht, als um die Restaurierung eines Instruments.

„Die Restaurierung der Orgel ist eigentlich nur ein Teil von dem, was wir machen. Man könnte sagen, dass wir uns um die Rettung des Erbes unserer Vorfahren be-

mühen und um die Vermittlung des Klangs, der für die Barockzeit so typisch war. Wir möchten, dass jeder Zuhörer selbst erleben kann, wie die Musik vor 300 Jahren geklungen hat, wie der ursprüngliche Klang war, den Spiegel dieser Orgel verliehen hat. Aber das Wichtigste ist unser Versuch, den Ort wiederzubeleben. Wir möchten nämlich nicht nur der Orgel und der Kirche neues Leben einhauchen. Unser Ziel ist es deshalb, für diesen Ort einen neuen Sinn, eine neue Verwendung zu finden und seine in Vergessenheit geratene spirituelle Dimension zu erneuern.“

Neben einer Sammlung, durch die bereits mehr als 700.000 CZK für die Rettung der Orgel zusammengekommen sind, widmet sich das Ehepaar Roštík über seinen Verein auch Meisterkursen für Musikstudenten. Im vergangenen Jahr trafen sich hier junge Musiker und Sänger, um innerhalb von vier Tagen das Hauptwerk des in Manětín geborenen Barockkomponisten J. A. Plánický Opella ecclesiastica einzustudieren.

„Nach den letzten vier Konzerten, die sowohl in Tschechien als auch in Deutschland äußerst positiv aufgenommen wurden, haben wir uns entschieden, die Meisterkurse fortzusetzen. Das Projekt ist einzigartig darin, dass es tschechische und deutsche Studenten zusammenbringt und alle zusammen ein Werk eines Komponisten proben. Das Ergebnis ist dann ein einmaliges Konzert, bei dem das jeweilige Stück von etwa 25 Musikstudenten instrumental und vokal interpretiert wird. Die Studenten arbeiteten bei ihren Proben mit führenden Dozenten und mit dem Dirigenten Jakob Kydlíček zusammen und spielen zudem in der damaligen Streichtechnik und in der barocken Stimmung mit einem Kammerton von 415Hz.“

Für dieses Jahr wurde ein anderes Spitzenwerk des Barock ausgewählt, diesmal von dem aus Dobřany (dt. Dobrzan) stammenden Genius Johann Joseph Ignaz Brentner, dessen Werk sich nicht nur in Mitteleuropa, sondern dank der Jesuiten-Mis-

sionare auch auf dem Gebiet des heutigen Boliviens verbreitete. Das Konzert findet in diesem Jahr am **15. August** in der St. Nikolauskirche in Dobřany statt und an weiteren Tagen auch in Deutschland (der Eintritt zum Konzert ist kostenlos).

Wenn Sie sich für die Tätigkeit des Vereins Svět podle Jakuba interessieren und sich nicht nur gerne die diesjährigen Konzerte anhören möchten, sondern auch an dessen Aktivitäten mitwirken möchten, zögern Sie nicht, Jana und Marek anzusprechen. Neben den erwähnten Meisterkursen organisieren sie nämlich auch Wallfahrtsgottesdienste zur Kirche St. Barbara (**4. Dezember**) oder die Liwanzenwallfahrt, die am **9. August** stattfindet. Weitere Informationen finden Sie auf der Seite des Vereins www.svetpodlejakuba.cz oder des Meisterkursprojekts www.brentner19.cz.

Die Konzerttermine finden Sie im Programm auf S. 16.

Program / Programm

24. 5. 2019

Valeč, kostel Nejsvětější trojice /
Valeč, Dreifaltigkeitskirche

Noc kostelů / Nacht der Kirchen

Tradiční posezení při svíčkách
v zámeckém kostele. / Traditionelles
Beisammensein bei Kerzenschein
in der Schlosskirche.

25. 5. 2019 18:00

Walderbach

Pomlčky / Bindestriche

Klavírní recitál – Yuuki Oba.

Vstup 10 € / 8 €. / Klavierrezital
– Yuuki Oba, Eintritt 10 € / 8 €.

1. 6. 2019 20:00

Walderbach

Čas / Die Zeit

Vystoupení pěveckého sboru
Lebra a mebra. Vstup 12 € /
8 €. / Chorkonzert Lebra a mebra,
Eintritt 12 € / 8 €.

7. 6. 2019

Mariánská Týnice

Barokní podvečer / Barock am frühen Abend

Barokní radovánky v Muzeu
a galerii severního Plzeňska. /
Barocke Vergnügungen
im Museum und in der Galerie
der Region Pilsen-Nord.

8.–9. 6. 2019

Zámek Valeč / Schloss Valeč

Víkend otevřených zahrad / Wochenende der offenen Gärten

Komentované prohlídky nepřístupných
zámeckých teras. / Kommentierte Führungen
der ansonsten nicht zugänglichen
Schlossterrassen.

9. 6. 2019 19:00

Kláster Speinshart /
Kloster Speinshart

Bamberští sólisté / Deutsche Mozartsolisten Bamberg

Skladby od Vivaldiho, Bacha
a Telemanna zahraje bamberšský
symfonický orchestr. Vstupné
dobrovolné. / Mitglieder der
Bamberger Symphoniker spielen
Stücke von Vivaldi, Bach und
Telemann. Eintritt: freiwillige
Spende.

15. 6. 2019

Nepomuk, kostel Nanebevzetí
Panny Marie / Nepomuk,
Kirche Mariä Himmelfahrt

Barokní koncert se sborem Boni Pueri / Barockkonzert mit dem Chor Boni Pueri

Koncert na nádvoří barokní fary.
Děti z Domažlic a Chamu společně
zahrají k výročí 950 let obce
Wurz. / Konzert im Innenhof des
barocken Pfarramts; Kinder aus
Domažlice und Cham musizieren
gemeinsam zum 950-jährigen
Bestehen der Ortschaft Wurz.

21. 6. 2019

Klatovy, Vrchlického sady

Barokní Svatojánská noc / Barocke Mittsommernacht

22. 6. 2019 13:00–22:00

Plasy, areál kláštera /
Plasy, Klosterareal

Řemeslnická podívaná / Handwerks-Schau

Kočárová slavnost, aneb podívejte
se, jak se staví kočár s pomocí
19 řemesel. / Kutschenfest oder
Wie man mit Hilfe
von 19 Handwerksdisziplinen
eine Kutsche baut.

29. 6. 2019 15:00

Nepomuk,
Svatojánské muzeum

Baroko dětem / Barock für Kinder

Zábavné odpoledne pro děti:
barokní kolotoč, zpívánky,
taneční zábava a divadelní hra
Král jelenem. / Nachmittag für
Kinder mit Barockkarussell,
Kinderliedern, Tänzen und dem
Theaterstück König Hirsch
(nur auf Tschechisch)

4. 7. 2019 18:00

Mariánská Týnice, klášterní
ambity / Mariánská Týnice,
Kreuzgang des Klosters

Violoncellový recitál / Cello-Rezital

Jiří Bárta zahraje skladby J. S.
Bacha. / Jiří Bárta spielt Kompositionen
von J. S. Bach.

12. 7. 2019 17:00–22:00

Muzeum Českého lesa
v Tachově / Böhmerwald-
museum in Tachov

Barokní klášterní slavnost / Barockes Klosterfest

Barokní slavnost pro děti
i dospělé – hudba, tanec, divadlo,
hry a ohňostroj. / Barockfest für
Kinder und Erwachsene – Musik,
Tanz, Theater, Spiele und
Feuerwerk.

13. 7. 2019 10:00–18:00

Úterý

Úterský jarmark

Řemeslný jarmark, zakončený
koncertem na barokní varhany
v kostele sv. Jana Křtitele. /
Handwerks-Jahrmarkt, zum
Abschluss mit einem Konzert auf
der Barockorgel in der Kirche
St. Johannes der Täufer.

13. 7. 2019 20:00

Walderbach

Baroko citlivé a virtuózní / Barock sensibel und virtuos

Barokní pěvecký a varhanní
koncert. Vstup 15 € / 13 €. /
Barockkonzert (Gesang und
Orgel), Eintritt 15 € / 13 €

14. 7. 2019

Světce u Tachova – jízdárna /
Světce bei Tachov – Reithalle

Baroko potkává současnost / Barock trifft Gegenwart

Beatles ve fraku aneb Baroko
naruby. / Beatles im Frack oder
Barock verkehrt herum

19. 7. 2019 18:00

Březín

Procházky uměním / Kulturspaziergänge

Workshopy pro děti, barokní
ochutnávky a slavnostní ohňostroj.
Od 20:00 koncert Baroque
trio v kostele sv. Bartoloměje. /
Workshops für Kinder, barocke
Verkostungen und ein feierliches
Feuerwerk, ab 20:00 Konzert des
Baroque trio in der St.-Bartholomäus-Kirche.

26. 7. 2019 10:00–18:00

Planá u Mariánských Lázní /
Planá bei Mariánské Lázně

Česko-německá barokní pout / Tschechisch-deutsche Barockwallfahrt

Tradiční církevní pout s kulturním
programem v okolí kostela. /
Traditionelle Kirchweih mit
kulturellem Programm rund um
die Kirche.

Program / Programm

27. 7. 2019 17⁰⁰

Zámek Rochlov /
Schloss Rochlov

Baroko na bylinkovém panství Rochlov / Barock auf dem Kräutergut Rochlov

Oživené prohlídky zámku,
herci v kostýmech a gastronomi-
cký minifestival. / Animierte
Schlossführungen, Schauspieler
in Kostümen und gastronomi-
sches Mini-Festival.

27. 7. 2019 18⁰⁰

Potvorov, kostel sv. Mikuláše /
Potvorov, St. Nikolaus Kirche

Koncert vážné hudby / Klassisches Konzert

Instrumentální soubor Co-
llegium Marianum – Boemo
virtuoso. / Instrumentalensemble
Collegium Marianum – Boemo
virtuoso.

2. 8. 2019 18⁰⁰

Zámek Hrádek u Sušice /
Schloss Hrádek bei Sušice

Barokní slavnost na Zámku Hrádek / Barockfest auf dem Schloss Hrádek

Večer o krásách barokní doby
(divadlo, tanec i hudba), zavr-
šený ohňostrojem. / Ein Abend
über die Schönheiten des Barock
(Theater, Tanz, Musik) mit
abschließendem Feuerwerk.

2. 8. 2019

Záluží u Stoda, Dvůr Gigant /
Záluží bei Stod, Hof Gigant

Pod křídly baroka / Unter den Flügeln des Barock

3. 8. 2019 18⁰⁰

Strážiště, kostel sv. Martina /
Strážiště, Kirche St. Martin

Barokně a romanticky / Barock und romantisch

Zabrají a Jan Adamus (hoboj)
a Irena Chřibková (varhany). /
Es spielen Jan Adamus (Oboe)
und Irena Chřibková (Orgel).

3.–4. 8. 2019 10⁰⁰–18⁰⁰

Zámek Svojšín /
Schloss Svojšín

Zahradní slavnosti aneb Květy baroka / Gartenfest oder Die Blüten des Barock

Květinové vazby a program
pro děti v pirátském duchu. /
Blumenarrangements und Pro-
gramm für Kinder zum Thema
„Piraten“.

9. 8. 2019 15⁰⁰

Plovárna Manětín

Poutní mše umělců aneb pout lívancová / Wallfahrtsmesse der Künstler oder Liwanzen- wallfahrt

Hudební představení pro děti
s V. Dubničkou a Z. Labodou. /
Musikaufführung für Kinder
mit V. Dubnička und Z. Laboda.

9. 8. 2019 17⁰⁰

Manětín, kostel sv. Barbory /
Manětín, Kirche St. Barbara

Poutní mše umělců – mše svatá / Wallfahrtsmesse der Künstler – Heilige Messe

Mši celebruje Emil Soukup, hud-
bou doprovodí skupina Kudrnatá
kapusta. / Die Messe hält Emil
Soukup, mit Musikbegleitung
der Gruppe Kudrnatá kapusta.

9. 8. 2019 18⁰⁰

Manětín, kostel sv. Barbory /
Manětín, Kirche St. Barbara

Poutní mše umělců – oslava / Wallfahrtsmesse der Künstler – Feier

Divadlo, hudba, zpěv, lívance,
káva i pivo. A to vše zdarma! /
Theater, Musik, Gesang, Liwan-
zen, Kaffee und Bier – und das
alles gratis!

17. 8. 2019

Zámek Manětín /
Schloss Manětín

Barokní slavnosti / Barockfest

24. 8. 2019 17⁰⁰

Úterý, kostel sv. Jana Křtitele /
Úterý, Kirche Johannes
des Täufers

Varhaníci na císařském dvoře / Die Organisten am Hofe des Kaisers

Koncert účastníků 8. ročníku
Mistrovského varhanního kurzu. /
Konzert der Teilnehmer des
8. Orgel-Meisterkurses.

24. 8. 2019 18⁰⁰

Mariánská Týnice, Kostel Zvěs-
tování Panny Marie /
Mariánská Týnice, Kirche
Maria Verkündigung

Mistři vokální renesance / Vokale Renaissance-Meister

Komorní sbor Regnis. /
Kammerchor Regnis.

31. 8. 2019

Cebiv, náves / Cebiv, Dorfplatz

Cebivská slavnost / Dorffest Cebiv

Živý program, inspirovaný
obrazem P. Brueghela Dětské
hry, zakončený ohňovou show. /
Abwechslungsreiches Programm,
inspiriert von P. Brueghels
Gemälde Die Kinderspiele, mit
abschließender Feuershow.

31. 8. 2019

Nicov u Plánice, kostel /
Nicov bei Plánice, Kirche

Pocta K. I. Dientzenhoferovi / Hommage an K. I. Dientzenhofer

Koncerty, komentované prohlídky
a přednášky o životě slavného
architekta. / Konzerte, kometen-
tierte Führungen und Vorträge
über das Leben des berühmten
Architekten.

31. 8. 2019

Zámek Valeč / Schloss Valeč

Netopýří noc / Fledermaus-Nacht

Tradiční večerní akce zaměřená
na netopýry s bohatým doprovod-
ným programem. / Traditionelle
Abendveranstaltung zum Thema
Fledermäuse, mit reichhaltigem
Begleitprogramm.

31. 8. 2019 15⁰⁰

Plzeň, Kostel Nanebevzetí
Panny Marie / Pilsen, Kirche
Mariä Himmelfahrt

Procházky barokní Plzně / Spaziergänge durch das barocke Pilsen

Barokní skvosty historického cen-
tra Plzně. Doplněno ochutnávkou
barokní kuchyně a koncertem
A. V. Michny – Loutna česká
v kostele Nanebevzetí Panny
Marie. / Barocke Juwelen im
historischen Stadtzentrum von
Pilsen; mit einer Kostprobe aus
der barocken Küche und dem
Konzert Die böhmische Laute
von A. V. Michna in der Kirche
Mariä Himmelfahrt.

7. 9. 2019

Blovice, Hradiště /
Blovice, Schloss Hradiště

Stopy baroka v Muzeu jižního Plzeňska / Barocke Spuren im Museum der Region Pilsen-Süd

Vysvětlivky / Legende:

- Koncert / Konzert
- Prohlídka / Führung
- Vernisáž / Vernissage
- Divadlo / Theater

◀◀ Würzburg

Main

Cheb

Münchenreuth

Marktredwitz

Waldsassen

Bayreuth

Speinshart

Weiden in der Oberpfalz

Vilseck

Pegnitz

Vils

Aschach

Amberg

Oberviechtach

Nürnberg

Theuern

Ensdorf

Naab

Walderbach

Barokní region
Čechy Bavorsko
Barockregion
Bayern Böhmen

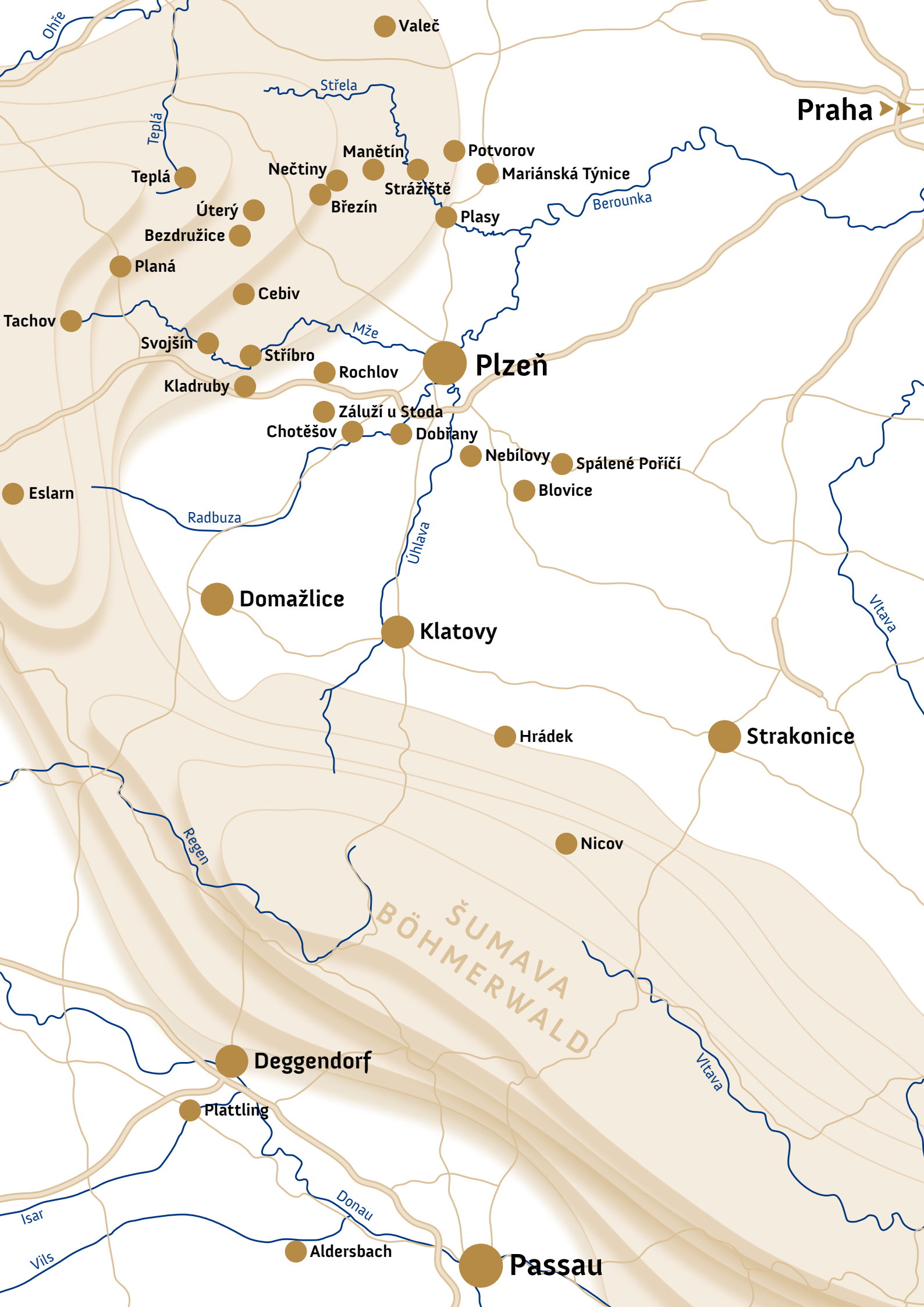
Regensburg

Donau

Mellersdorf

◀◀ München

Landshut

Praha ▶▶

ŠUMAVA
BÖHMERWALD

Plzeň

Domažlice

Klatovy

Strakonice

Hrádek

Nicov

Deggendorf

Plattling

Passau

Aldersbach

Teplá

Nečtiny

Manětín

Strážiště

Mariánská Týnice

Úterý

Bezručice

Planá

Cebiv

Březín

Píseň

Svojšíň

Stříbro

Rochlov

Kladruby

Záluží u Stoda

Chotěšov

Dobřany

Nebílovy

Spálené Poříčí

Blovice

Eslarn

Radbuza

Úhlava

Vltava

Regen

Vltava

Isar

Donau

Vils

Valeč

Ohře

Střela

Berounka

Mže

Program / Programm

14. 9. 2019

Klášter Chotěšov /
Kloster Chotěšov

Zakončení letní barokní sezóny / Abschluss der barocken Sommersaison

Dětské barokní odpoledne v areálu bývalého barokního kláštera. / Barocker Nachmittag für Kinder auf dem Areal des ehemaligen Barockklosters Chotěšov.

28. 9. 2019 20⁰⁰
Walderbach

Mladé hlasy / Junge Stimmen

Hudební večer: „Junge Stimmen stellen sich vor“ – Mladé hlasy se představují. Vstup 10 € / 8 €. / Musikabend „Junge Stimmen stellen sich vor“, Eintritt 10 € / 8 €.

5. 10. 2019 20⁰⁰
Walderbach

Salve Regina

Mariánské zhudebnění od autorů Schütz, Buxtehude, Telemann a Händel. Vstup 20 € / 18 €. / Marianische Vertonungen von Schütz, Buxtehude, Telemann und Händel, Eintritt 20 € / 18 €.

6. 10. 2019 16⁰⁰
Klášter Speinshart /
Kloster Speinshart

Koncert Festivalu růženců / Konzert des Rosenkranzfestes

Syrská pěvkyně Dima Orsbo přednese barokní opery Händel a Telemanna, stejně jako arabské ukolébavky. Vstupné dobrovolné. / Die syrische Sängerin Dima Orsbo trägt barocke Opernarien von Händel und Telemann vor sowie arabische Wiegenlieder. Eintritt: freiwillige Spende.

11. 10. 2019

Zámek Valeč / Schloss Valeč

Hlodavec z Valče / Das Nagetier von Valeč

Evropský paleontologický unikát – přednáška o první zkoumané fosilii savce na světě. / Ein europäisches paläontologisches Unikat – Vortrag über das erste erforschte Säugetierfossil der Welt.

1. 12. 2019 16⁰⁰
Klášter Speinshart /
Kloster Speinshart

České oratorium / Böhmisches Oratorium

Hudebníci z Česka a Bavorska zabrají předvánoční koledy. Přijďte se naladit na advent. Vstupenky na www.nt-ticket.de (15 €). / Musiker aus Tschechien und Bayern spielen vorweihnachtliche Lieder. Stimmen Sie sich auf den Advent ein. Eintrittskarten: www.nt-ticket.de (15 €).

14. 12. 2019

Úterý

Úterský jarmark

Řemeslný jarmark na náměstí barokního městečka Úterý, zakončený koncertem sboru Rosa Coeli. / Handwerks-Jahrmarkt auf dem Marktplatz des Barockstädtchens Úterý, mit abschließendem Konzert des Chores Rosa Coeli.

22. 12. 2019 15⁰⁰
Klášter Speinshart /
Kloster Speinshart

Salzburský horský advent / Salzburger Bergadvent

Viola, zpěv a barokní hudba v předvánoční atmosféře. / Viola, Gesang und Barockmusik in vorweihnachtlicher Atmosphäre.

26. 12. 2019 20⁰⁰
Walderbach

Vánoční koncert / Weihnachtskonzert

Koncert na druhý svátek vánoční, zabraje Concilium musicum Wien. Vstup 20 € / 18 €. / Konzert zum 2. Weihnachtstferstag; es spielt das Concilium musicum Wien. Eintritt 20 € / 18 €.

Vysvětlivky / Legende:

- Koncert / Konzert
- Prohlídka / Führung
- Vernisáž / Vernissage
- Divadlo / Theater

J. J. I. Brentner: Z Dobřan až k Amazonce! / Von Dobřany bis zum Amazonas!

14. 8. 2019 18⁰⁰ Česká premiéra / Tschechische Premiere
Dobřany u Plzně, kostel sv. Mikuláše /
Dobřany bei Pilsen, St.-Nikolaus-Kirche

15. 8. 2019 19⁰⁰
Manětín, kostel sv. Barbory /
Manětín, St. Barbara-Kirche

16. 8. 2019 19⁰⁰ Bavorská premiéra / Bayerische Premiere
Pfreimd, kostel Nanebevzetí Panny Marie /
Pfreimd, Kirche Mariä Himmelfahrt

17. 8. 2019 18³⁰ Děníera / Derniere
Planá u Mariánských Lázní, kostel Nanebevzetí Panny Marie /
Planá bei Mariánské Lázně, Kirche Mariä Himmelfahrt

Svět podle Jakuba: Koncerty účastníků instrumentálně-vokálních mistrovských kurzů. / Svět podle Jakuba: Konzerte von Teilnehmern der Instrumental- und Gesangs-Meisterkurse.

Divadelní hra – Dr. Eisenbarth Theaterstück – Dr. Eisenbarth

1. 6. 2019 20⁰⁰ Premiéra / Premiere

2. 6. 2019 16⁰⁰

8. 6. 2019 16⁰⁰ & 20⁰⁰

9. 6. 2019 15⁰⁰ & 20⁰⁰

Oberviechtach

Historické představení v přírodě, vyprávějící o životě světově proslulého potulného lékaře J. A. Eisenbartha. Vystoupí na 120 herců v dobových kostýmech. / Historische Aufführung in der Natur über das Leben des weltberühmten Wanderarztes J. A. Eisenbarth mit 120 Schauspielern in historischen Kostümen.

Česko-bavorský barokní festival Bayerisch-Böhmisches Barockfestival

16. 6. 2019 11⁰⁰ 🎵 📺

Zámek Theuern /
Schloss Theuern

Vernisáž interaktivní výstavy
„Za barokem“. / Vernissage
der interaktiven Ausstellung
„Barock erleben“.

22. 6. 2019 20⁰⁰ 🎵

Kláster Walderbach /
Kloster Walderbach

Barokní koncert s českým triem
In Cordis. / Barockkonzert mit
dem Böhmischen Trio In Cordis.

30. 6. 2019 16⁰⁰ 🎵

Hrad Dagestein, Vilseck/
Burg Dagestein in Vilseck

Baroko hostem na hradě Dages-
tein ve Vilsecku. Koncertuje
Sedláčkův kvartet. / Barock zu
Gast auf Burg Dagestein in
Vilseck; es spielt das Sedláček
Quartett.

19. 7. 2019 19⁰⁰ 🎵 📺

Zahrada u budovy Bürger-
spital, Plattling / Garten des
Bürgerspitals in Plattling

Vernisáž výstavy „Barokní
poklady Čechy-Bavorsko“ s ba-
rokní hudbou z Česka. (Výstava
končí 20. 8. 2019). / Vernissage
der Ausstellung „Barockschatze
Bayern Böhmen“ mit Barock-
musik aus Tschechien (Ende der
Ausstellung: 20. 8. 2019).

25. 8. 2019 18⁰⁰ 🎵

Waldsassener Kasten, Weiden
Zabraje Sedláčkův kvartet. / Es
spielt das Sedláček Quartett.

2. 9. 2019 19⁰⁰ 🎵 📺

Kláster Enseldorf /
Kloster Enseldorf

Zabájení výstavy „Barokní
poklady Čechy-Bavorsko“
s vernisáží a vystoupením
plzeňského Fanfárového kvarteta.
(Výstava končí 27. 9. 2019). /
Vernissage der Ausstellung
„Barockschatze Bayern Böhmen“
mit einem Auftritt des Pilsner
Fanfarenquartetts (Ende der
Ausstellung: 27. 9. 2019).

8. 9. 2019 20⁰⁰ 🎵

Kappl, Münchenreuth

Vystoupení barokní skupiny
Musica ad gaudium. / Auftritt
des Barockensembles Musica
ad gaudium.

21. 9. 2019 18⁰⁰ 🎵 📺

Umělecký projekt Aschach /
Kunstprojekt Aschach

Výstava na téma „alchymie“
s barokním hudebním dopro-
vodem. / Ausstellung zum
Thema „Alchemie“ mit barocker
Musikbegleitung.

22. 9. 2019 18⁰⁰ 🎵

Theresien Kirche,
Marktredwitz

Barokní festival v srdci města,
doprovázený barokní hudbou. /
Barockfestival im Herzen der
Stadt, mit Barockmusik.

29. 9. 2019 19⁰⁰ 🎵

Barokní kostel, Eslarn /
Barockkirche Eslarn

Hudební uskupení Musik-
kreis Bayern-Böhmen (sbor
a orchestr). / Musikkreis
Bayern-Böhmen (Chor und
Orchester).

30. 11. 2019 18⁰⁰ 🎵

Umělecký projekt Aschach /
Kunstprojekt Aschach

Barokní advent a koncert
s pěveckým sborem. / Barocker
Advent und Chor-Konzert.

Kappl, Münchenreuth

Vybrané české akce

Veranstaltungstipps in Böhmen

☞ **Zahradní slavnosti**
Zámek Svojsín
3.–4. 8. 2019

☞ **Gartenfest**
Schloss Svojsín
3.–4. 8. 2019

Ve dnech 3.–4. srpna 2019 ožíví svojsínské zámecké zahrady bohatá květinová výzdoba a pestrý program. Na zámeckém nádvoří vystoupí tanečnice, šermíři i akrobaté. Slavnosti, které se zde konají již poosmé, ponесou letos vůni dálek a exotiky; nebudou chybět barokní odkazy ani piráti. Děti se mohou těšit na představení loutkového divadla nebo oblíbené výtvarné dílny. Kromě klasických prohlídek zámeckých interiérů bude letos poprvé možné poznat také místní sklepení, kde bude instalovaná tajuplná výstava. Slavnosti zakončí navazující koncert v kostele Petra a Pavla.

Zámek ve Svojsíně a přilehlé zahrady je možné navštívit i mimo tyto dny: od dubna do října v sobotu, neděli a o svátcích; v červenci a v srpnu pak po celý týden kromě pondělí a to vždy v časech 10–12 a 13–17 hod. Výlet do Svojsína lze spojit také s návštěvou nedalekého kláštera v Kladrubech či historického města Stříbra.

Am 3. und 4. August 2019 werden die Schlossgärten durch üppigen Blumenschmuck und ein abwechslungsreiches Programm zum Leben erweckt. Im Schlosshof treten Tänzerinnen, Fechter und Akrobaten auf. Kinder können sich auf die Begegnung mit einem Falkner, eine Puppentheater-Aufführung oder auf Kunstworkshops freuen. Neben den Schlossinnenräumen können in diesem Jahr erstmals auch die Kellergewölbe besichtigt werden, in denen eine geheimnisvolle Ausstellung installiert sein wird. Den Abschluss der Feierlichkeiten bildet das anschließende Konzert in der Kirche Peter und Paul.

Das Schloss in Svojsín und die umliegenden Gärten können auch außerhalb dieser Tage besucht werden: April bis Oktober samstags, sonntags und an tschechischen Feiertagen; Juli und August die ganze Woche außer montags (immer 10–12 und 13–17 Uhr). Ein Ausflug nach Svojsín lässt sich auch mit einem Besuch des nahen Klosters Kladruby oder der historischen Stadt Stříbro verbinden.

☞ **Dětské barokní odpoledne**
Klášter Chotěšov
14. 9. 2019 od 16 hodin

☞ **Barocker Nachmittag für Kinder**
Kloster Chotěšov
14. 9. 2019 ab 16 Uhr

Chotěšov symbolicky zakončí Letní barokní sezónu roku 2019. O bohatý program zde nebude nouze!

Program dne bude koncipován hravou formou, aby zaujal především mladé diváky. Vyrobit si zde mohou třeba barokní masky a vějíře; romantické povahy si zatančí s tanečnicí Andreou Miltnerovou a ty dobrodružné se vydají do strašidelného podzemí. Středobodem odpoledne bude představení *Král jelenem*, které je plné pohádkových masek. Tato hra na motivy děl Carla Gozzioho je inspirovaná příběhy, ve kterých se prolíná postava dobrotivého krále s čarovnými kouzly. Na návštěvníky, kteří vydrží do večera, čeká slavnostní ohňostroj s barokními prvky. **Vstupné zdarma.**

Der barocke Nachmittag für Kinder auf dem Areal des ehemaligen Barockklosters Chotěšov bildet den symbolischen Abschluss der barocken Sommersaison 2019.

Das Programm ist spielerisch konzipiert, um vor allem die jungen Besucher anzusprechen. Sie können hier zum Beispiel barocke Masken und Fächer basteln, romantischere Naturen können gemeinsam mit der Tänzerin Andrea Miltnerová barocke Tänze ausprobieren, und kleine Abenteurer machen sich in die gruseligen Kellergewölbe des Klosters auf. Höhepunkt des Nachmittags ist die Aufführung des Stücks *Král jelenem* (König Hirsch), das voller märchenhafter Masken ist. Am Abend erwartet die Besucher ein Feuerwerk mit barocken Elementen. **Eintritt frei.**

Program / Programm 14. 9. 2019:

- 16⁰⁰ Začátek: workshopy, zpívánky a strašidelné podzemí / Beginn: Workshops, Kinderlieder und gruseliges Kellergewölbe
- 17⁰⁰ Barokní tanečky pro děti / Barocke Tänze für Kinder
- 18⁰⁰ Dětská divadelní hra *Král jelenem* (jen v češtině) / Kindertheaterstück *König Hirsch* (nur auf Tschechisch)
- 20³⁰ Slavnostní barokní ohňostroj / Festliches Barockfeuerwerk

Vybrané bavorské akce

Veranstaltungstipps in Bayern

📍 **Bavorsko-český barokní festival**
Kulturní zámek Theuern
16. 6. 2019 od 11 hodin

📍 **Bayerisch-Böhmisches Barockfestival**
Kulturschloss Theuern
16. 6. 2019 ab 11 Uhr

📍 **Bavorsko-český barokní festival**
Waldsassener Kasten, Weiden
25. 8. 2019 od 18 hodin

📍 **Bayerisch-Böhmisches Barockfestival**
Waldsassener Kasten, Weiden
25. 8. 2019 ab 18 Uhr

Bavorsko-český barokní festival se bude konat 16. června v *Muzeu hornictví a průmyslu východního Bavorska* v kulturním paláci Theuern v Horní Falci. Pozdně barokní hamernický zámek byl postaven v roce 1781 a patří k nejimpozantnějším stavbám svého druhu v celém regionu. „Návštěvníci se mohou těšit na interaktivní výstavu „Za barokem“, která do Theuern přicestuje z plzeňského prostoru DEPO2015. Kromě výstavy samotné si jistě užijete také poutavou prezentaci Manfreda Knedlíka. Ten posluchače uvede do tajů a kouzel barokní éry. České Sedláckovo kvarteto pak zajišťuje hudební doprovod na celé akci. Na programu jsou skladby např. od Wolfganga Amadea Mozarta, Josefa Haydna nebo Franze Schuberta.

Das *Bayerisch-Böhmische Barockfestival* 2019 wird am 16. Juni 2019 im *Bergbau- und Industriemuseum Ostbayern* im Kulturschloss Theuern in der Oberpfalz zu Gast sein. Das spätbarocke Hammerherrenschloss wurde 1781 erbaut und gehört zu den imposantesten Bauten seiner Art in der gesamten Region. Die Besucher erwartet die interaktive Ausstellung „Barock Erleben“, die besonders für Familien und Schulklassen geeignet ist. Neben der Ausstellung selbst erwartet die Besucher auch eine spannende Präsentation von Manfred Knedlík, der die Besucher in die geheimnisvolle Welt des barocken Zeitalters entführt. Das tschechische Sedláček Quartett sorgt für die musikalische Begleitung der gesamten Veranstaltung. Auf dem Programm stehen Musikstücke von Wolfgang Amadeus Mozart, Joseph Haydn und Franz Schubert.

Na nádvoří Waldsassener Kastenu se letos poprvé uskuteční barokní festival. Sedláckovo kvarteto představí posluchačům díla Haydna, Schuberta nebo Mozarta. (Vstup na koncert je zdarma.) Klášter Waldsassen měl historicky rozsáhlá práva pro výběr desátek ve městě Weiden a jeho okolí. Od 18. století byly tyto dávky shromažďovány právě v Waldsassener Kasten, reprezentativní barokní stavbě stojící uprostřed města. Toto správní sídlo s hospodářským dvorem a sýpkou na obilí vzniklo v letech 1739 až 1742 podle plánů klášterního stavitele Johanna Jakoba Philippa Muttoneho z Waldsassenu jako protáhlá, dvoupatrová, původně trojkřídlá účelová stavba se zdrženlivým architektonickým členěním. Po období sekularizace našla budova různá využití (mj. jako lesní úřad, zemský soud a vězení) a dnes zde sídlí *Mezinárodní muzeum keramiky*.

Im Innenhof des Waldsassener Kastens gastiert das Bayerisch-Böhmische Barockfestival 2019. Das Sedláček Quartett präsentiert den Besuchern ein Repertoire mit Stücken von Haydn, Schubert und Mozart. (Der Eintritt zum Konzert ist kostenlos.) Das Kloster Waldsassen besaß umfangreiche Zehntrechte in und um Weiden. Seit dem 18. Jahrhundert wurden die Abgaben im sog. Waldsassener Kasten, einem repräsentativen Barockbau mitten in der Stadt Weiden gesammelt. Der Verwaltungssitz mit Wirtschaftshof und Getreidespeicher entstand zwischen 1739 und 1742 nach Entwürfen des Waldsassener Klosterbaumeisters Johann Jakob Philipp Muttone als langgestreckter, zweigeschossiger, ursprünglich dreiflügeliger (erst 1857 kam der Anbau im Westen dazu) Zweckbau mit zurückhaltender architektonischer Gliederung. Nach der Säkularisation wurde das Gebäude unterschiedlich genutzt, heute ist dort das Internationale Keramikmuseum untergebracht.

Otevírací doba / Öffnungszeiten

Úterý až sobota / Dienstag bis Samstag 9⁰⁰–17⁰⁰
Neděle a svátky / Sonn- und Feiertag 10⁰⁰–17⁰⁰

Sissy Thammer a Festival mladých umělců Bayreuth

Během Festivalu mladých umělců přijíždí do Bayreuthu mladí z více než 40 zemí světa. Na workshopech se vzájemně inspiřují a společně poznávají, jak umění dokáže překonávat politické, společenské a jazykové bariéry. Intendantkou festivalu je již po 20 let Dr. Sissy Thammer.

Jedním z cílů festivalu je rozvíjet mír s pomocí hudby a dalších projektů. Myslíte, že je to stále aktuální?

Ano, tohle byl prvotní úkol, který festivalu vetkl při založení v roce 1950 jeho patron, velký finský skladatel Jean Sibelius. I já věřím, že pracovat s mládeží napříč hranicemi a usilovat o mír je dnes relevantnější, než kdy dříve. Právě o dosahování míru skrze dialog se festival snaží. Když poznáte někoho nového, uvědomíte si, že je vám v mnohém podobný a dovíte se, jaké má starosti, ale i co jej činí šťastným. A věřím, že míru může být dosaženo takovými malými krůčky v dialogu.

Do Bayreuthu se každý rok sjedou mladí z téměř 40 zemí světa. Je obtížné dosáhnout takové různorodosti?

Po festivalu je mezi umělci velká poptávka, tam problém není. Už také máme 68. ročník. Důležité pro nás ale je, aby všichni společně fungovali jako celek. Máme zde akademii a workshopy pro symfonický orchestr, komorní hudbu, operu i pro sbory. Ale sblížovat vzájemně kultury a navíc umělecké a lidské kultury – to je ta pravá výzva.

Můžete stručně nastínit vaše plány do budoucna?

Centrálními tématy, se kterými teď operujeme, jsou *domov*, *láska* a *odlišnost*. Nejen u mladých lidí dnes pozorujeme nové konflikty, na které se snažíme reagovat. Třeba krize otevřenosti a strach

z jiného. Co je náš domov? Náš domov je pevně spojen s naší kulturou. A z pozice naší kultury se vztahujeme i k novým a zprvu cizím kulturám. To jiné pro nás vždy bude prvotně méně příjemné. Ale zároveň se musíme naučit, že se tím nemusíme cítit ohroženi. Naši kulturu nemůžeme změnit. Můžeme se sice odlišně oblékat, jíst jiné věci a naučit se cizí jazyky, ale to jsme stále na povrchu. Kultura je něco jako software naší mysli. A pokud se setká s něčím jiným, přijde jí to zprvu jako hackerský útok. To také vysvětluje dnešní nešťastnou vlnu xenofobie. Já si myslím, že i když nemůžeme změnit ostatní, můžeme se naučit, jak s nimi jednat a naučit se snášet jistou úroveň odlišnosti. A v tomto ohledu bych chtěla rozvíjet jak sebe sama tak i festival.

Jste ráda, že se díky festivalu setkáváte každý rok s tolika mladými lidmi?

Je to moje životní poslání a zároveň i největší radost. To, že mohu vzájemně propojovat mladé umělce a manažery, kteří by se bez festivalu třeba nepotkali. Jsem šťastná, když můžeme společně pracovat, věnovat se hudbě, ale také slavit a tančit.

Vrací se někteří účastníci festivalu do Bayreuthu i po letech?

Ano, mnoho z nich se na festival vrací! Můj oblíbený příklad je Václav Havel, který se zde jako mladý účastnil literárního semináře a následně se sem vrátil jako prezident po pádu železné opony.

Když se řekne Čechy a Bavorsko – vidíte tu jasné hranice, nebo se spíše soustředíte na to, co je pro obě země společné?

Ať už dnes mluvíme o Speinshartu, Winklarnu (mém domově), nebo Schönsee, kde sídlí právě CeBB – tohle všechno je příhraniční region. Měli by

chom toho bohatství, že žijeme blízko hranic, více využívat. Už jen to, že mnoho lidí zde hovoří oběma jazyky – to je ohromná výhoda. Ať už pro výměny studentů, nebo pro kulturní obohacení obou regionů. A je to zároveň skvělé i pro turisty. Pokud jste v příhraničním regionu, stačí vám dvacet minut v autě a můžete si dát k večeři jídlo ze zcela odlišné kuchyně. Myslím, že z hlediska turismu má náš region velký potenciál. A když k němu ještě připočtete všechny barokní perly...

Máte ráda baroko?

Moc ráda cestuji po barokních památkách v Česku i na německé straně. A vlastně i sebe sama považuji za barokního člověka. A blízké mi jsou i Čechy. Před mnoha lety jsem byla s mým

manželem na českém jazykovém kurzu. Naučila jsem se třeba ptát, kudy se někam dostanu: „Kde je Václavské náměstí?“ (mluví v češtině) Povedlo se mi to? (usmívá se) Já se uměla zeptat, ale už nerozumím odpovědi. A tak jsem musela manželovi slíbit, že už nikdy nebudu mluvit česky při oficiálních příležitostech.

Co dalšího – kromě jazyka a barokních památek – zde máte ráda?

Musím říci, že jsem specialista na knedlíky. Zrovna nedávno jsem si koupila knihu jen o českých knedlicích. Je jich tam na 140 typů. Nepotřebuji žádné maso; stačí mi knedlíky, omáčka a dobré pivo. A možná po tom dobrém jídle ještě Becherovka.

Sissy Thammer und das Festival junger Künstler Bayreuth

Während des Festivals junger Künstler kommen junge Menschen aus über 40 Ländern nach Bayreuth. In den Workshops der Akademie inspirieren sie sich gegenseitig und erleben gemeinsam, wie die Kunst politische, soziale und sprachliche Barrieren überwinden kann. Intendantin des Festivals ist bereits seit 20 Jahren Dr. Sissy Thammer.

Eines der Ziele des Festivals ist es, über die Musik und den Dialog am Frieden mitzuwirken. Glauben Sie, dass das noch immer aktuell ist?

Ja, das war die Hauptaufgabe des Festivals, die der Patron des Festivals, der große finnische Komponist Jean Sibelius, bei der Gründung im Jahre 1950 verankert hat. Auch ich glaube, dass die grenzüberschreitende Arbeit mit Jugendlichen und das Bemühen um Frieden heute relevanter sind als je zuvor. Frieden zu schaffen durch Dialog, gerade darum bemüht sich das Festival. Wenn Sie jemanden Neues kennenlernen, erkennen Sie, dass er Ihnen in Vielem sehr ähnlich ist und Sie erfahren, welche Sorgen er hat, aber auch, was ihn glücklich macht. Und ich glaube, dass Frieden mit solchen kleinen Schritten im Dialog erreicht werden kann.

In Bayreuth kommen jedes Jahr junge Menschen aus fast 40 Ländern der Welt zusammen. Ist es schwierig, eine solche Vielfalt zu erreichen?

Unter den Künstlern besteht großes Interesse an einer Festivalteilnahme, da gibt es kein Problem. Wir veranstalten auch bereits das 69. Festival. Es

ist wichtig für uns, dass wir als ein Ganzes zusammen funktionieren. Wir haben hier eine Akademie mit Workshops für Sinfonieorchester, Kammermusik, Oper und für Chöre. Jedoch die Kulturen und zudem die künstlerischen und menschlichen Kulturen einander näherzubringen – das ist die eigentliche Herausforderung.

Können Sie kurz Ihre Pläne für die Zukunft beschreiben?

Die zentralen Themen, mit denen wir jetzt arbeiten, sind Heimat, Liebe und Fremde. Nicht nur bei jungen Menschen beobachten wir heutzutage neue Konflikte, auf die wir zu reagieren versuchen. Etwa die Krise der Offenheit und die Angst vor dem, was anders ist. Was ist unser Zuhause? Unser Zuhause ist fest mit unserer Kultur verbunden. Und aus der Position unserer Kultur heraus beziehen wir uns auf neue und anfangs fremde Kulturen. Das Andere wird für uns immer zunächst weniger angenehm sein. Aber gleichzeitig müssen wir lernen, dass wir uns dadurch nicht bedroht fühlen müssen. Unsere Kultur können wir nicht ändern. Wir können uns zwar anders kleiden, andere Dinge essen und Fremdsprachen lernen, aber damit bewegen wir uns immer noch an der Oberfläche. Kultur ist so etwas wie die Software unseres Geistes. Und wenn sie auf etwas anderes trifft, kommt ihr das zuerst wie ein Hackerangriff vor. Das erklärt auch die heutige unglückliche Welle der Fremdenfeindlichkeit. Ich denke, dass wir, – auch wenn wir andere nicht ändern können – lernen können, mit ihnen um-

zugehen und ein gewisses Maß an Verschiedenheit zu ertragen. In diesem Zusammenhang möchte ich sowohl mich selbst als auch das Festival weiterentwickeln.

Sind Sie froh darüber, dass Sie dank des Festivals jedes Jahr so viele junge Leute treffen?

Es ist meine Lebensaufgabe und gleichzeitig die größte Freude, dass ich junge Künstler und junge Manager zusammen bringen kann, die sich ohne das Festival vermutlich nicht getroffen hätten. Ich bin glücklich, wenn wir zusammenarbeiten können, uns der Musik widmen, aber auch feiern und tanzen.

Kommen manche Teilnehmer auch nach Jahren wieder nach Bayreuth?

Ja! Viele kommen wieder. Mein Lieblingsbeispiel ist hier der junge Václav Havel, der Teilnehmer eines Literaturworkshops war und nach dem Fall des Eisernen Vorhangs als Präsident wieder kam.

Wenn wir von Böhmen und Bayern sprechen – sehen Sie hier klare Grenzen oder konzentrieren Sie sich stärker auf das, was beiden Ländern gemeinsam ist?

Ob wir heute über Speinshart, Winklarn (meine Heimat) oder Schönsee sprechen, wo das CeBB zu Hause ist – all das ist die Grenzregion. Wir sollten diesen Reichtum, dass wir in der Nähe der Grenze leben, stärker nutzen. Allein schon, dass viele Menschen hier beide Sprachen sprechen, ist ein enormer Vorteil. Sei es für den Studentenaustausch oder für die kulturelle

Bereicherung beider Regionen. Und es ist auch großartig für Touristen. Wenn Sie in der Grenzregion sind, brauchen Sie nur zwanzig Minuten mit dem Auto fahren und Sie können zum Abendessen ein Gericht aus einer völlig anderen Landesküche essen. Ich denke, dass unsere Region in touristischer Hinsicht großes Potential hat. Und wenn Sie dann noch alle barocken Perlen dazuzählen ...

Mögen Sie den Barock?

Ich reise sehr gerne zu den Barockdenkmälern in der Tschechischen Republik und auf der deutschen Seite. Und eigentlich betrachte ich auch mich selbst als barocken Menschen. Böhmen ist mir auch sehr nah. Vor vielen Jahren habe ich mit meinem Mann einen Tschechischkurs besucht. Ich habe zum Beispiel gelernt, nach dem Weg zu fragen: „Kde je Václavské náměstí?“ (dt. Wo ist der Wenzelsplatz?). Habe ich das richtig gesagt? (lächelt). Ich konnte fragen, aber die Antwort verstehe ich schon nicht mehr. Deshalb musste ich meinem Mann versprechen, dass ich bei offiziellen Anlässen nie mehr Tschechisch spreche.

Was gefällt Ihnen – außer der Sprache und den Barockdenkmälern – hier noch?

Ich muss sagen, dass ich eine Knödel-Spezialistin bin. Erst kürzlich habe ich mir ein Buch nur über tschechische Knödel gekauft. Es gibt darin an die 140 Sorten. Ich brauche kein Fleisch, mir reichen Knödel, Sauce und gutes Bier. Und nach dem guten Essen vielleicht noch ein Becherovka.

Festival junger Künstler Bayreuth / Festival mladých umělců Bayreuth
Vom 5. August bis zum 25. August 2019 / Od 5. do 25. srpna 2019
Konzerttermine unter / Data koncertů na: www.YoungArtistsBayreuth.com

Procházky uměním

Festival *Procházky uměním* propojuje vážnou hudbu, mluvené slovo, architekturu a zejména kulturní odkaz regionu severního Plzeňska. O jeho programové koncepci i o tom, co přinese letošní ročník, jsme si povídali s jeho zakladatelkou, violistkou Jitkou Hosprovou.

Jak vznikla myšlenka uspořádat festival *Procházky uměním*?

S mým kamarádem, historikem umění Janem Štěpánkem, jsme dali dohromady koncept, že by bylo skvělé nejen dělat v památkách severního Plzeňska koncerty, ale zároveň je i propagovat. Jsou to většinou barokní stavby, které mají svoji historickou hodnotu, ale jsou za nimi i poutavé příběhy. Těch koncertů, kdy lidé přijdou, hudebníci zahrají, potom se zatleská a všichni odejdou, je již docela dost. My chceme propojit médium hudby s informacemi o objektech a osobnostech, které v daném regionu působily. Ať už je to malíř Petr Brandl, nebo různé šlechtické rody jako třeba Lažanští či Metternichové, kteří jsou s daným místem spojení.

Jak si jednu takovou *procházku uměním* představit?

Lidé standardně přijdou na koncert, ale mezi jednotlivými skladbami vážné hudby přichází herec či herečka, který hovoří o vybraném tématu pro ten večer. Spolupracuje s námi třeba Ondřej Kepka, Barbora Kodetová, Jan Štátný nebo Bára Munzarová. Hudbu pak třeba čtyřikrát vystřídá mluvené slovo a vy odcházíte s dvojitým zážitkem. Já chtěla, aby se lidé něco dověděli o té bohaté historii jednotlivých míst.

Kde se festival odehrává?

Dějštěm festivalu jsou Dolní Bělá, Manětín, Nečtiny, Březín, Plasy a Rabštejn. Letošní zahajovací koncert letní části pak

proběhne 4. 6. 2019 v plzeňském Korandově sboru a doprovodné koncerty budou také v pražském Museu Kampa. Není to navíc klasický festival, který by se odehrával v jednom týdnu, ale je to větší putování. Právě to je ta idea oné *procházky*. Festival je něčím, co s vámi jde a čím zároveň i vy sami procházíte. Jako *procházka* je i ten festival dynamický. Obměňují se tak hrané skladby, ale i témata, o kterých se diváci každý rok dovídají, a které se váží k danému místu.

O jakých tématech tedy přesně hovoříte?

Nejprve jsme samozřejmě začínali s příběhy samotných památek, kde se festival odehrává. Pokračovali jsme významnými umělci, kteří zde působili a dnes

čerpáme z odkazu daných míst. V Dolní Bělé jsme loni hovořili třeba o dolnobělských židech, kteří v tom kraji byli aktivní až do druhé světové války a dnes se o tom často vůbec neví.

Kolik návštěvníky takový zážitek stojí?

Na všechny koncerty je vstupné dobrovolné a výtěžek z každého ročníku putuje na opravu významného místa regionu. Loni jsme částkou 145 000 Kč podpořili Kostel sv. Jiří v Lukové, který je téměř na spadnutí. A za ty peníze se mohl vypracovat detailní projekt pro jeho důkladnou rekonstrukci. Letošní sbírka bych ráda věnovala Dolní Bělé, kde je Husova kaple, která také potřebuje renovaci, aby ji místní mohli opět začít užívat.

Co zajímavého přinese letošní sedmý ročník?

Poutavý bude jistě koncert v Manětíně, na který přijede pěvecké sdružení *Gentlemen Singers* a dorazí i paní Kodetová. Ta bude mluvit o hraběnce Marii Lažanské, která byla velkou mecenáškou umění. V Korandově sboru pak budeme prezentovat kantátu *A na počátku bylo slovo* od plzeňského rodáka Jiřího Bezděka. Já ji doprovodím na violu a spolu se mnou zahraje i Lubomír Brabec, orchestr Konzervatoře Plzeň a sbor Pedagogické fakulty ZČU. Do Plas bych pak ráda pozvala jazzového hráče Josefa Vejvodu.

Celý program najdete na: www.prochazkyumenim.cz

Das Festival *Procházky uměním* (dt. etwa „Kunstspaziergänge“) verbindet klassische Musik, gesprochenes Wort, Architektur und vor allem das Kulturerbe der nördlichen Pilsner Region miteinander. Über das Programmkonzept des Festivals und darüber, was die diesjährige Ausgabe zu bieten hat, haben wir mit dessen Gründerin, der Bratschistin Jitka Hosprová gesprochen.

Wie entstand die Idee, das Festival *Procházky uměním* zu organisieren?

Mit einem Freund, dem Kunsthistoriker Jan Štěpánek, hatten wir die Idee, dass es toll wäre, in den Kulturdenkmälern der nördlichen Pilsner Region nicht nur Konzerte zu veranstalten, sondern gleichzeitig auch für die Veranstaltungsorte Werbung zu machen. Das sind meistens Barockbauten, die ihren historischen Wert haben, hinter denen sich aber auch fesselnde Geschichten verbergen. Konzerte nach dem Muster „die Leute kommen, die Musiker spielen, dann wird applaudiert und alle gehen nach Hause“, davon gibt es schon genug. Wir möchten das Medium Musik mit Informationen über die Objekte und die Persönlichkeiten, die in der Region tätig waren, verbinden. Sei es der Maler Peter Brandl oder verschiedene Adelsfamilien wie die Familien Lažanský oder Metternich, die mit dem jeweiligen Ort in Verbindung stehen.

Wie dürfen wir uns einen solchen Kunstspaziergang vorstellen?

Die Leute kommen ganz normal zum Konzert, aber zwischen den einzelnen klassischen Musikstücken spricht ein Schauspieler oder eine Schauspielerin über das ausgewählte Thema des Abends. Wir arbeiten z. B.

mit Ondřej Kepka, Barbora Kodetová, Jan Šťastný oder Bára Munzarová zusammen. Musik und gesprochenes Wort wechseln sich dann beispielsweise vier Mal ab, und Sie gehen mit einem doppelten Erlebnis nach Hause. Mir war es wichtig, dass die Menschen etwas über die reiche Geschichte der einzelnen Orte erfahren.

Wo findet das Festival statt?

Schauplatz des Festivals sind Orte wie Dolní Bělá, Manětín, Nečtiny, Březín, Plasy und Rabštejn. Das diesjährige Eröffnungskonzert des sommerlichen Festivalteils findet dann am 4. 6. 2019 im Gebäude der Koranda-Gemeinde in Pilsen statt, und begleitende Konzerte wird es auch im Museum Kampa in Prag geben. Darüber hinaus handelt es sich nicht um ein klassisches Festival, das innerhalb von einer Woche stattfindet, sondern um eine längere Wanderung. Genau das ist die Idee des *Spaziergangs*. Das Festival ist etwas, das Sie begleitet und gleichzeitig etwas, durch das Sie „hindurchgehen“. Ebenso wie ein Spaziergang ist auch das Festival selbst dynamisch. So wechseln die gespielten Stücke, aber auch die Themen, zu denen die Zuschauer jedes Jahr Neues lernen und die sich auf den jeweiligen Ort beziehen.

Über welche Themen sprechen Sie?

Zunächst haben wir natürlich mit der Geschichte der Sehenswürdigkeiten begonnen, in denen das Festival stattfindet. Dann haben wir uns bedeutenden Künstlern gewidmet, die hier gewirkt haben, und aktuell schöpfen wir aus dem Vermächtnis der jeweiligen Orte. In Dolní Bělá haben wir im vergangenen Jahr zum Beispiel über die Juden von Dolní Bělá gesprochen, die in dieser Regi-

on bis zum Zweiten Weltkrieg aktiv waren, was heutzutage kaum mehr bekannt ist.

Wieviel kostet die Besucher solch ein Erlebnis?

Der Eintrittspreis zu allen Konzerten ist ein frei wählbarer Beitrag, der Erlös wird jedes Jahr der Restaurierung eines bedeutenden Ortes der Region gewidmet. Letztes Jahr haben wir mit einer Summe von 145.000 CZK die Kirche St. Georg in Lukov unterstützt, die einzustürzen droht. Für das Geld konnte ein detailliertes Projekt für deren gründliche Restaurierung erstellt werden. Die diesjährige Sammlung würde ich gerne Dolní Bělá widmen, wo sich die Hus-Kapelle befindet, die auch eine Renovierung benötigt, damit die Einheimischen diesen Ort wieder nutzen können.

Was bringt die siebte Festivalausgabe Interessantes?

Spannend wird sicherlich das Konzert in Manětín mit dem Vokalensemble *Gentlemen Singers* sowie mit Frau Kodetová. Sie wird über die Gräfin Marie Lažanský sprechen, die eine große Kunstmäzenin war. Im Gebäude der Koranda-Gemeinde werden wir auch die Kantate *A na počátku bylo slovo* (dt. *Und am Anfang war das Wort*) des gebürtigen Pilsners Jiří Bezděk präsentieren. Ich begleite sie auf der Viola und gemeinsam mit mir spielen auch Lubomír Babec, das Orchester des Konservatoriums Pilsen und der Chor der Pädagogischen Fakultät der Westböhmisches Universität Pilsen. Nach Plasy möchte ich dann gerne den Jazzmusiker Josef Vejvoda einladen.

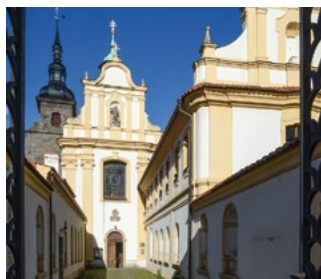
Das gesamte Programm finden Sie unter:

www.prochazkyumenim.cz

Procházky barokní Plzně Spaziergänge durch das barocke Pilsen

Město Plzeň to není jen pivovar a proslavený ležák, ale také množství barokních staveb. Pokud se podíváme na místní církevní stavby, jejichž podobu ovlivnil barokní sloh, pak za zmínku stojí kostel Nanebevzetí Panny Marie. Ten je součástí areálu bývalého františkánského kláštera. Je zároveň i dějištěm části programu *Letního barokního festivalu*. 31. srpna zde proběhne koncert souboru *Ensemble Inégál*, který představí Michnovu sbírku *Loutna česká*.

Die Stadt Pilsen, das sind nicht nur die Brauerei und das berühmte Lagerbier, sondern auch zahlreiche barocke Bauten. Wenn wir uns die hiesigen Kirchengebäude ansehen, deren Form vom Barockstil beeinflusst wurde, dann ist die Kirche Mariä Himmelfahrt erwähnenswert. Die Kirche ist Teil eines ehemaligen Franziskanerklosters. Sie ist gleichzeitig auch Schauplatz eines Teils des Programms des *Sommer Barock Festivals*. Am 31. August findet hier ein Konzert des *Ensembles Inégál* statt, in dessen Rahmen Michnas Sammlung *Die böhmische Laute* präsentiert wird.

Barokní cyklostezky Barock-Radwege

Barokní cyklotrasy na severním Plzeňsku seznámí cyklisty s architektonickými skvosty našeho kraje. Středobodem barokních cyklotras jsou Plasy, kde začínají tři barokní okruhy. Ty mají různou obtížnost, přičemž délka každé z nich je kolem 40 km. Pro snazší orientaci byla vydána i cykloturistická mapa, která barokní trasy mapuje. Pokud budete unaveni, můžete si odpočinout u jednoho z deseti barokních odpočívadel. Ta jsou šetrně zasazena do barokní krajiny a nabízí výhled na významné barokního památky daného regionu.

Barock-Radwege in der nördlichen Pilsner Region bringen Radfahrern die architektonischen Schätze unserer Region näher. Den Mittelpunkt der Barock-Radwege bildet Plasy, Ausgangspunkt von drei Barock-Rundwegen. Sie haben unterschiedliche Schwierigkeitsgrade und sind jeweils etwa 40 km lang. Falls Sie müde werden, können Sie sich an einem der zehn Barock-Rastplätze ausruhen. Diese wurden behutsam in die barocke Landschaft eingebettet und bieten Aussicht auf bedeutende Barockdenkmäler der Region.

Zámek Cebiv Schloss Cebiv

Dominantou návsi vesničky Cebiv, nacházející se mezi Stříbrem a Konstantinovými Lázněmi, je barokní zámek postavený počátkem 18. st. Před dvěma roky získal zámek Cebiv nového majitele, který se hned pustil do oprav a díky jejich rychlému postupu se tak opět brzy stane důstojnou dominantou zdejší návsi. Již nyní – **v sobotu 31. srpna od 15 hod** – si ale můžete užít atmosféru vesnické barokní slavnosti. Pro děti zde jsou navíc připraveny dobové hry, inspirované obrazy renesančního holandského mistra Pietra Brueghela.

Die Dominante des Dorfplatzes im Dörfchen Cebiv (dt. Zebau), das sich zwischen Stříbro und Konstantinovy Lázně befindet, ist ein Barockschloss, das Anfang des 18. Jahrhunderts erbaut wurde. Seit zwei Jahren hat das Schloss neue Besitzer. Diese leiteten die Renovierung ein, so dass das Schloss bald wieder zu einer ehrwürdigen Dominante des Dorfplatzes wird. Schon jetzt – **am Samstag, den 31. August ab 15 Uhr** – können Sie die Atmosphäre eines barocken Dorffestes genießen. Für Kinder gibt es Spiele aus der damaligen Zeit, die von den Gemälden des niederländischen Renaissance-Meisters Pieter Brueghel inspiriert wurden.

Klášter Teplá Stift Tepl

Podobně jako Klášter Chotěšov byl i klášter v Teplé založen ve 12. st. blahoslaveným Hroznatou, patronem Plzeňské diecéze. Kromě komentovaných prohlídek nabízí Klášter Teplá také koncerty a vzdělávací programy. Můžete se zde ponořit do tajů knihtisku, objevit kouzlo malby nebo následovat historii violoncella. K návštěvě zde vybízí i rozsáhlý barokní štolový systém. Absolvovat můžete také speciální prohlídky pro malé dobrodruhy, nebo mimořádný zážitek s odborníkem na památkovou péči.

Ähnlich wie das Kloster Chotieschau wurde der Stift Tepl im 12. Jahrhundert vom seliggesprochenen Hroznata, dem Patron der Diözese Pilsen gegründet. Neben kommentierten Führungen bietet der Stift Tepl auch Konzerte und Bildungsprogramme. Sie können hier in die Geheimnisse des Buchdrucks eintauchen, die Magie der Malerei entdecken oder die Geschichte des Violoncello nachverfolgen. Auch das umfangreiche System barocker Stollen lädt zu einem Besuch ein. Sie können auch spezielle Führungen für kleine Abenteurer oder eine außergewöhnliche Führung in Begleitung eines Experten für Denkmalschutz erleben.

Umělecký projekt na faře v Aschachu Kunstprojekt in der Gemeinde in Aschach

Historicky chráněná fara v Aschachu byla postavena již v roce 1585, ale v průběhu dalších let prošla ještě mnoha renovacemi. V současnosti slouží budova jako umělecká galerie, v jejím horním patře vznikl sochařský ateliér a přilehlá stodola slouží jako umělecká slévárna. Od loňského otevření probíhají v ateliéru a galerii pravidelné výstavy, hudební koncerty a další kulturní akce. Návštěva je možná kdykoli po předchozí telefonické domluvě: +49 9621 470375.

Das denkmalgeschützte Pfarrhaus wurde bereits im Jahre 1585 erbaut, erlebte aber im Laufe der folgenden Jahre zahlreiche Renovierungen. Gegenwärtig dient das Gebäude als Kunstgalerie, in deren oberstem Stockwerk ein Bildhaueratelier entstand; die angrenzende Scheune dient als Kunstgießerei. Seit der Eröffnung im letzten Jahr finden im Atelier und in der Galerie regelmäßige Ausstellungen, Konzerte und andere kulturelle Veranstaltungen statt. Ein Besuch ist jederzeit möglich nach vorheriger telefonischer Absprache: +49 9621 470375.

Taneční lípa Tanzlinde

Mezi mimořádné barokní památky východního Bavorska patří Taneční lípa v Limmersdorfu u Thurnau. Osm barokních kamenných pilířů – přičemž jeden z nich je označen letopočtem 1729 – je zde rozmístěno kolem mohutné lípy. Tyto pilíře fungují jako opěrný systém pro nevěšední taneční parket. V koruně tohoto statného stromu se totiž během srpnové pouti pravidelně tančí. Na základě této tradice, která trvá již několik století, byla místní pout' zapsána do národního seznamu nehmotného kulturního dědictví. Muzeum v Limmersdorfu přináší informace o této tradici a dalších „tanečních lípách“, kterých je v Horních Frankách vícero.

Zu den herausragenden barocken Denkmälern Ostbayerns gehört die Tanzlinde in Limmersdorf bei Thurnau. Acht barocke Steinpfeiler – von denen einer mit der Jahreszahl 1729 versehen ist – sind hier um eine mächtige Linde platziert. Die Pfeiler dienen als Tragsystem für ein ungewöhnliches Tanzparkett. In der Krone des stattlichen Baumes wird nämlich während der Kirchweih im August regelmäßig getanzt. Auf der Grundlage dieser Tradition, die bereits mehrere Jahrhunderte gepflegt wird, wurde die hiesige Kirchweih in die nationale Liste des immateriellen Kulturerbes eingetragen.

Kazatelna ve tvaru lodě Schiffskanzel

V období baroka sahalí umělci často po neobvyklých tvůrčích formách, jak ukazuje například pozoruhodná kazatelna ve tvaru lodě od Johannese Pauluse Hagera (1758) v poutním kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Weißenregenu. Kazatelna detailně líčí biblický příběh apoštola Petra, přičemž z lodě jsou zároveň shazovány skutečné rybářské sítě. Do teologického motivu jsou zapojeny i další prvky jako třeba kotva symbolizující naději nebo Jonáš s velrybou. Bohem podpíraný stěžň lodě navíc vyobrazuje idylický obraz Weißenregenu.

Zur Zeit des Barock griffen die Künstler häufig nach ungewöhnlichen schöpferischen Formen, wie zum Beispiel die bemerkenswerte Kanzel in Form eines Schiffes von Johannes Paulus Hager (1758) in der Wallfahrtskirche Mariä Himmelfahrt in Weißenregen zeigt. Die Kanzel schildert detailliert die biblische Geschichte des Apostels Petrus; aus dem Schiff hängen echte Fischernetze. In das theologische Motiv sind auch weitere Elemente integriert, wie der Anker als Symbol der Hoffnung oder Jonas mit dem Wal. Der von Gott gestützte Mast des Schiffes zeigt ein idyllisches Bild von Weißenregen.

Dóm sv. Štěpána v Pasově Dom St. Stephan in Passau

Během pasovského požáru v roce 1662 byl zničen také místní chrám. Kníže-biskup Václav hrabě z Thun-Hohensteinu pověřil výstavbou nového chrámu Carla Luraga, v té době jednoho z nejvýznamnějších stavitelů působících v českých zemích. Do stavby byl zahrnut i dochovaný pozdně gotický chór, čímž vznikla monumentální bazilika s nádherným dvouvěžovým průčelím. Dóm v Pasově se stal vzorem pro množství dalších staveb období vrcholného a pozdního baroka.

Während eines Brandes im Jahre 1662 wurde in Passau auch die hiesige Kirche zerstört. Mit dem Bau der neuen Kirche betraute Fürstbischof Wenzeslaus Graf von Thun und Hohenstein Carlo Lurago, der zu dieser Zeit einer der bedeutendsten Baumeister in den böhmischen Ländern war. In den Bau integriert wurde auch der erhaltene spätgotische Chor, wodurch eine monumentale Basilika mit einer herrlichen zweitürmigen Fassade entstand. Der Passauer Dom wurde zum Vorbild für zahlreiche weitere Gebäude des Hoch- und Spätbarock.

Barokní výstava v Theuern Barockausstellung in Theuern

O výstavě Za barokem, která se již 16. června přesune z domovské Plzně do bavorského Theuernu, jsme si povídali s její kurátorkou Kristýnou Jirárovou.

Kristýno, čím je výstava Za barokem unikátní?

Není to klasická výstava s původními barokními díly, kterou můžete vidět v muzeu nebo galerii. My naopak chceme baroko přiblížit hravou a zážitkovou formou a nadechnout pro něj i ty, kteří o něm třeba dosud tolik neví. Výstava pak motivuje k tomu, aby její návštěvníci skutečně vyrazili poznávat barokní dědictví, které je jak v Čechách tak i Bavorsku velmi bohaté.

Na co bys nalákala budoucí návštěvníky?

Myslím, že hlavní předností výstavy jsou právě interaktivní exponáty. Sami říkáme, že u nás to klasické „NESAHAT“ neplatí. Návštěvníci si tu mohou sami zkusit zahrát skladbu od Johana Sebastiana Bacha a vytvořit

si vlastní barokní kvartet. Pro ty nejmenší tu pak je třeba barokní kolotoč. Také bych ráda zmínila Kladrubský archifon neboli kopii kladrubského oltáře, který si všichni mohou rozsvítit a rozeznít pomocí tabletů.

Baroko a tablety, slyšel jsem dobře?

Samozřejmě. A to není všechno. Součástí výstavy je i virtuální realita, kdy se návštěvníci pomocí 3D brýlí mohou přenést do interiérů tří barokních památek. Konkrétně to jsou zámek Manětín, klášter Chotěšov a v Bavorsku pak klášter Waldsassen.

Kdybys měla na závěr říci svůj nejoblíbenější exponát?

Mám moc ráda projekci na kopii obrazu Petra Brandla *Křest Krista*. Je to jedno z nejlepších děl českého vrcholného baroka. Originál mohou lidé vidět v kostele sv. Jana Křtitele v Manětíně, na naší výstavě pak máme kopii v téměř životní, tři metry vysoké velikosti.

Über die Ausstellung Barock erleben, die am 16. Juni aus dem heimischen Pilsen ins bayerische Theuern umzieht, habe ich mit ihrer Kuratorin Kristýna Jirárová gesprochen.

Kristýna, was macht die Barockausstellung einzigartig?

Das ist keine klassische Ausstellung mit ursprünglichen barocken Werken, die Sie im Museum oder in einer Galerie sehen können. Wir möchten den Barock auf spielerische Weise näherbringen, ihn erlebbar machen und auch diejenigen für den Barock begeistern, die vielleicht bisher noch nicht so viel darüber wissen. Die Ausstellung motiviert schließlich dazu, dass ihre Besucher sich aufmachen, um das barocke Erbe kennenzulernen, das sowohl in Böhmen als auch in Bayern sehr reich ist.

Was würdest Du zukünftigen Besuchern empfehlen?

Ich denke, das Besondere der Ausstellung sind gerade die interaktiven Exponate. Wir sagen auch selber, dass bei uns das klassische „Nicht berühren“ nicht gilt. Die Besucher können versuchen, selbst ein Stück von Johann Sebastian Bach zu spielen und ein eigenes Barockquartett zu bilden. Für die Allerkleinsten

gibt es ein barockes Karussell. Gerne möchte ich auch das Kladrauer Archifon erwähnen, eine Kopie des Kladrauer Altars, den die Besucher mit Hilfe von Tablets zum Leuchten und Klingeln bringen können.

Barock und Tablets, habe ich das richtig gehört?

Ja klar, und das ist längst nicht alles. Bestandteil der Ausstellung ist auch die virtuelle Realität, in der die Besucher sich mit 3D-Brillen in die Interieurs von drei Barockdenkmälern transportieren können. Konkret sind das das Schloss Manětín, das Kloster Chotěšov und das Kloster Waldsassen.

Verrätst Du uns zum Schluss, welches Dein Lieblingsexponat ist?

Besonders gern mag ich die Projektion auf der Kopie des Gemäldes Taufe Christi von Peter Brandl. Das ist eines der besten Werke des tschechischen Hochbarock. Das Original ist in der Kirche St. Johannes der Täufer in Manětín zu sehen, in unserer Ausstellung haben wir eine Kopie, die mit einer Höhe von drei Metern fast so groß ist wie das Original.

Organizátoři Barokního regionu Čechy Bavorsko Organisatoren der Barockregion Böhmen Bayern

Plzeň 2015

Plzeň 2015 je nezisková organizace založená městem Plzní za účelem realizace programové

části projektu Evropské hlavní město kultury 2015. Od roku 2015 provozuje Kreativní zónu DEPO2015, kde se propojuje kultura s byznysem. Naleznete zde coworking, interaktivní výstavy, kavárnu, komunitní zahradu, kanceláře k pronájmu, umělecké ateliéry a mnoho dalšího.

Plzeň 2015 ist eine gemeinnützige Organisation, die von der Stadt Pilsen zur Umsetzung des Programmteils des Projekts „Kulturhauptstadt Europas 2015“ gegründet wurde. Seit 2015 betreibt sie das DEPO2015, ein Zentrum für kreatives Unternehmertum, das Kultur und Business miteinander

verbindet. Hier finden Sie einen Co-Working-Space, interaktive Ausstellungen, ein Café, einen Gemeinschaftsgarten, Büros zur Vermietung, Künstlerateliers und vieles mehr.

www.depo2015.cz

Centrum Bavaria Bohemia (CeBB), Schönsee

CeBB je kulturní točna mezi Českou republikou a Bavorskem. Kdo chce prožít přehra-

niční kulturní rozmanitost, ten je v CeBB zcela správně. Kolem 1.000 prospektů k odběru, dvojjazyčný personál a pestrý kulturní program jsou výborné důvody k návštěvě. Můžete se zde těšit na výstavy, koncerty, literární čtení, divadelní projekty, workshopy, filmové cykly, diskuze a prezentace.

Das CeBB fungiert als kulturelle Drehscheibe zwischen der Tschechischen Republik und Bayern. Wer grenzüberschreitende kulturelle Vielfalt erleben will, ist im CeBB absolut richtig. Rund 1.000 Prospekte zum Mitnehmen, zweisprachiges Personal und ein abwechslungsreiches Kulturprogramm

sind ausgezeichnete Gründe für einen Besuch. Sie können sich hier auf Ausstellungen, Konzerte, literarische Lesungen, Theaterprojekte, Workshops, Filmzyklen, Diskussionen und Präsentationen freuen.

www.bbkkult.net

Kulturista

KULTURISTA je spolek pro kulturu a cestovní ruch, který si dal za cíl propojit ne-

závislé pořadatele kulturních akcí, působící v severozápadní části Plzeňského kraje. V rámci projektu Barokní region Čechy Bavorsko připravuje spolu s dalšími partnery (např. Úterský spolek Bart, Svět podle Jakuba nebo MAS Český Západ) barokní akce v okresech Tachov a Plzeň-sever.

KULTURISTA ist ein Verein für Kultur und Tourismus, der sich zum Ziel gesetzt hat, unabhängige Veranstalter von Kulturveranstaltungen im Nordwesten der Pilsner Region zusammenzubringen. Im Rahmen des Projekts Barockregion Bayern Böhmen organisiert der Verein gemeinsam mit weiteren

Partnern (z. B. Úterský spolek Bart, Svět podle Jakuba oder MAS Český Západ) Barock-Veranstaltungen in den Bezirken Tachov und Pilsen-Nord.

www.kulturista.net

Zdroje a tiráž / Quellen und Impressum

Text na str. 24 (Procházky barokní Plzní) – citace z knihy *Baroko v Plzeňském kraji*, nakl. Starý most. S laskavým svolením byly použity fotografie následujících autorů/institucí: str. 4–5 (varhany) a str. 18 (Svojšín) – Petr Janík; str. 4 – archiv Marie Pochopová; str. 8 (Valeč) – archiv NPÚ, autor Helena Heckelová; str. 10–11 – archiv spolku Svět podle Jakuba; str. 18 (Chotěšov) a str. 24 (kostel Nanebevzetí Panny Marie) – Jaroslav Vogeltanz z knihy *Baroko v Plzeňském kraji*, nakl. Starý most; str. 22 – archiv Festival Procházky uměním; str. 24 (Teplá) – archiv Hroznotovy akademie, Klášter premonstrátů Teplá; str. 24 (Cebiv) – Petr Paul; str. 25 – Tourismusverband Ostbayern e.V.; str. 24 (cyklostezka) – archiv Krajského úřadu Plzeňského kraje; str. 25 (Kazatelna) – H. Helmlechner; str. 25 (Taneční lípa) – dpa; str. 26 – DEPO2015, Michal Poustka; str. 27 – Karel Funda (Plzeň2015) a Kulturista. Der Text auf S. 24 (Spaziergänge durch das barocke Pilsen) stammt aus dem Buch *Baroko v Plzeňském kraji*, Verlag Starý most. Mit freundlicher Genehmigung wurden die Fotografien folgender Autoren und Institutionen verwendet: S. 4–5 (Orgel) und S. 18 (Svojšín) – Petr Janík; S. 8 (Valeč) – Archiv des Tschechischen Denkmalamts (NPÚ), Foto: Helena Heckelová; S. 10–11 – Archiv des Vereins Svět podle Jakuba; S. 18 (Chotěšov) und S. 24 (Kirche Mariä Himmelfahrt) – Jaroslav Vogeltanz, aus: *Baroko v Plzeňském kraji*, Verlag Starý most; S. 22 – Archiv des Festivals Kunstspaziergänge; S. 24 (Teplá) – Archiv der Hroznotava-Akademie, Prämonstratenserstift Teplá; S. 24 (Cebiv) – Petr Paul; S. 25 – Tourismusverband Ostbayern e.V.; S. 24 (Fahrradweg) – Archiv des Bezirksamtes der Region Pilsen; S. 25 (Kanzel) – H. Helmlechner; S. 25 (Tanzlinde) – dpa; S. 26 – DEPO2015, Michal Poustka; S. 27 – Karel Funda (Plzeň2015) und Kulturista.

Redakční práce a korektury / Redaktion und Korrektur: Ondřej Bíba Grafika a sazba / Grafik und Satz: Ondřej Polony

Kontakt na redakci / Kontakt zur Redaktion: DEPO2015, Presslova 14, 301 00 Plzeň, baroko@depo2015.cz

Zhotovitel tisku / Druck: NAVA Tisk s.r.o., IČ: 06937128, Hankova 1455/6, Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň

Překlady / Übersetzung: Sarah Polewsky

Vydání magazínu je financováno z přehraničního projektu č. 153 podpořeného z programu EÚS Barokní region Čechy Bavorsko.

Die Ausgabe des Magazins ist Bestandteil des Projekts Nr. 153, Barockregion Bayern - Böhmen, das aus dem Programm Ziel/ETZ unterstützt wird.

www.bbkult.net
www.zapadoceskebaroko.cz

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

CENTRUM BAVARIA BOHEMIA
SCHÖNSEE

kulturista
SPOLEK PRO KULTURU A CESTOVNÍ RUCH

DEP02015

PLZEŇSKÝ KRAJ

Bezirk
Oberpfalz